

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta
Katedra tělesné výchovy

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání, specializace cestovní ruch

Outdoorové aktivity v Beskydech a jejich vliv na rozvoj CR

Vedoucí bakalářské práce
Mgr. Petr Havel

Autor
Michal Dubina

2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: Michal Dubina

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání, specializace Cestovní ruch

Název tématu: **Outdoorové aktivity v Beskydech a jejich vliv na rozvoj CR**

Anglicky: Outdoor activities in Beskydy and their influence on tourism

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :
(v zásadách pro vypracování uveďte cíl práce a metodický postup)

Cíl práce:

Analýza současného stavu outdoorových aktivit v regionu. Provedení situační analýzy ve zvoleném regionu. Odhalení slabých stránek regionu v oblasti možných outdoorových aktivit a návrhy na jejich zlepšení.

Metodický postup:

Studium odborné literatury.

Analýza současného stavu.

Provedení situační analýzy.

Místní šetření.

Popis slabých stránek.

Návrh možných inovací.

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Použitá metodika. 3. Literární přehled. 4. Vlastní práce – analýza, vyhodnocení, návrhy na zlepšení 5. Závěr. 6. Použitá literatura. 7. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah průvodní zprávy: 30-40 stran

Forma zpracování bakalářské práce tištěná

Seznam odborné literatury:

- HESKOVÁ, M., et al. Cestovní ruch : pro vyšší odborné a vysoké školy. 1. vyd. Praha : Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.
- KOTLER, P. *Marketing ; Management : analýza, plánování, realizace a kontrola*. 2. upravené a doplněné vyd. Praha : Victoria Publishing, 1995. 789 s. ISBN 80-85605-08-2.
- MIKOŠKA, J. *Outdoorové sporty*. 1. vyd. Brno : Computer Press, 2006. 116 s.
- ORIEŠKA, J. *Technika služeb cestovního ruchu*. 4. upr. vyd. Praha : Idea Servis, 1996. 140 s. ISBN 80-85970-11-2.
- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. *Cestovní ruch : Výkladový slovník*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002. 432 s.
- ŠTĚPÁNEK, V., KOPAČKA, L., ŠÍP, J. *Geografie cestovního ruchu*. Praha : Karolinum, 2001.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Petr Havel

Konzultant: Mgr. Vladimír Dvořák
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2007

Termín odevzdání bakalářské práce: 20. dubna 2008

L.S.

prof. Ing. Martin Křížek, Csc.
Děkan
V Českých Budějovicích dne

PhDr. Petr Podlaha
Vedoucí katedry
23.3. 2007

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Outdoorové aktivity v Beskydech a jejich vliv na rozvoj CR vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Poděbradech 20.2. 2008

Michal Dubina

Poděkování

Zde bych chtěl poděkovat Mgr. Petru Havlovi za vedení a odbornou pomoc při zpracování této práce.

Současně děkuji Ing. Vladimíru Baronovi z Čeladné za konzultace a poskytnuté materiály a dále RnDr. Pavlu Žiškovi z MAS Pobeskydí-z.s.p.o. za cenné rady a vstřícnost.

1.	Úvod.....	2
2.	Cíl, hypotézy a metodika práce	3
2.1.	Hypotézy	3
2.2.	Cíl práce	4
2.3.	Metodika práce	4
2.4.	Struktura práce	5
3.	Literární rešerše	6
4.	Charakteristika a vymezení zkoumané oblasti.....	15
4.1.	Územní vymezení mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy	15
4.2.	Dopravní dostupnost	18
4.3.	Atraktivita mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy	21
4.4.	Atraktivita jednotlivých obcí	22
5.	Hodnocení dotazníkového šetření.....	29
5.1.	Metodika hodnocení dotazníkového šetření.....	29
5.2.	Struktura dotazovaných.....	30
5.3.	Obecné preference dotazovaných.....	37
5.4.	Preference dotazovaných v oblasti outdoorových aktivit	43
6.	Outdoorové aktivity na řešeném území.....	48
6.1.	Vybrané outdoorové aktivity.....	48
6.2.	Významné sportovní-outdoorové události.....	53
7.	Návrhy a opatření.....	55
7.1.	Návrhy a opatření dle motivů.....	55
7.2.	Opatření v rámci území CHKO	56
8.	Závěr.....	57
9.	Summary	58
10.	Literární přehled	59
11.	Seznam příloh	61

1. Úvod

V současné době zároveň s rostoucí kupní silou obyvatel jsou do rozvoje cestovního ruchu vkládány nemalé finanční prostředky na jeho rozvoj. Návštěvníci regionů jsou náročnější a již se nespokojí se základní vybaveností destinace. Pro efektivní rozdělení finančních prostředků vynaložených na rozvoj atraktivit cestovního ruchu je nutné znát profil a potřeby návštěvníků. Návštěvník nebývá jednostranně zaměřený, ale vyžaduje komplexní péči. Cílem regionů nesmí být pouze upoutání pozornosti návštěvníka, přilákání jej a uspokojení jeho potřeb, ale i motivace k opakované návštěvě a šíření dobrého jména regionu.

Výraznou doménou cestovního ruchu v horských oblastech jsou outdoorové aktivity, nebo-li sporty či aktivity provozované venku v přírodě. Jsou většinou spjaté s nevšedními dobrodružnými či adrenalinovými prožitky. Horský terén je přímo předurčen k těmto aktivitám a některé ani jinde provozovat nelze. Zájem regionů by mělo být tyto aktivity podporovat a vytvořit jim dostatečné zázemí. Na druhou stranu však nelze opomenout statut chráněné krajinné oblasti, kam zkoumaný mikroregion Frýdlantsko-Beskydy částečně spadá, a omezení z tohoto statutu plynoucí. V zájmu trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu je třeba návštěvníky o těchto omezeních poučit a vyžadovat jejich dodržování.

2. Cíl, hypotézy a metodika práce

2.1. *Hypotézy*

S horským terénem je spjato více forem rekreačních aktivit, outdoorové nevyjímaje, jejichž provozování má územní aspekt.

- Subjekty poskytující služby v oblasti outdoorových aktivit působí dojem uzavřených klubů veřejnosti nepřístupných a návštěvníci je využívají pouze příležitostně, nikoliv cíleně
- Outdoorové aktivity nejsou v souladu s trvale udržitelným rozvojem cestovního ruchu
- Informace o omezeních při těchto aktivitách na daném území vyplývajících ze statutu chráněné krajinné oblasti jsou nedostatečné

2.2. Cíl práce

Cílem bakalářské práce je analyzovat existující možnosti využití návštěvníků v oblasti mikroregionu Frýdlantsko- Beskydy v oblasti letních outdoorových aktivit. Na základě zjištěných informací přispět k řešení možných slabých stránek regionu v oblasti letních outdoorových aktivit a stanovit návrhy na jejich zlepšení. Dále pak navrhnout efektivnější využití přírodních atraktivit v souladu s trvale udržitelným rozvojem cestovního ruchu.

2.2.1. Dílčí cíle

- a) Zjištění profilu návštěvníků v destinaci a potencionálních zájemců o outdoorové aktivity, včetně preferencí a dosavadních zkušeností se službami subjektů poskytujících outdoorové aktivity.
- b) Zkoumání přírodních atraktivit v destinaci a jejich využití subjekty, které provozují, poskytují či podporují outdoorové aktivity. Poukázat na nevyužité či naopak přetížené oblasti.
- c) Zjištění informací o pravidelně se konajících sportovních outdoorových akcích. Analyzovat současný stav všech těchto aktivit a posoudit jejich vliv na rozvoj cestovního ruchu v oblasti

2.3. Metodika práce

- Studium literatury a jiných zdrojů informací týkajících se problematiky
- Získávání primárních a sekundárních dat
- Terénní výzkum:
 - a) návštěva zkoumaných míst, fotodokumentace, popis
 - b) návštěvy subjektů působících v oblasti služeb cestovního ruchu a outdoorových aktivit, jejich dotazování
 - c) výzkum účastníků cestovního ruchu pomocí dotazníků
 - d) řízené rozhovory s aktéry cestovního ruchu
- Analýza primárních a sekundárních dat včetně situační analýzy
- Syntetická část – vyhodnocení údajů z terénního šetření a navrhnutí strategie zlepšení

2.4. *Struktura práce*

Celá práce je rozdělena celkem do 11 kapitol. První kapitola je úvodem do řešeného problému, kapitola následující vymezuje cíle, metodiku a pracovní hypotézy. Hypotézy a cíle spolu s popisem v podobě metodiky práce sloužily jako stěžejní pilíře a úžeji směřovaly veškeré podniknuté kroky.

Kapitola číslo 3 je literární rešerší, která se danou problematikou zabývá v teoretické rovině a navzájem porovnává nejrozumnější odborné publikace.

Praktická část práce začíná od kapitoly 4, ve které nalezneme charakteristiku a vymezení řešeného území. Najdeme zde dopravní dostupnost, obecný popis mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy i popis obcí, které do mikroregionu patří. Popisy nejsou vyčerpávající, ale korespondují s tématem práce. Zaměřují se především na přírodní atraktivitu a sportovní zázemí, které mohou jednotlivé obce nabídnout.

Jednou z nejdůležitějších kapitol, je pátá kapitola, kde byl vyhodnocen dotazníkový průzkum provedený v dané oblasti. Nechybí zde metodika výzkumu. Kapitola je mimo metodiky přehledně rozčleněna na další tři části, které vždy navíc obsahují dílčí shrnutí.

Další, šestá kapitola, je zaměřena na současný stav v mikroregionu z pohledu outdoorových aktivit. Je v ní vycházeno nejen z dotazníkového šetření, ale i z jiných poznatků – terénního výzkumu, osobních postřehů a řízených rozhovorů.

Výstupem předchozích dvou kapitol, páté a šesté, je kapitola sedmá, ve které jsou zachyceny návrhy a opatření, které reagují na zjištěné nedostatky a slabé stránky mikroregionu.

Výstižné shrnutí celé práce lze nalézt v závěru, v kapitole osmé.

3. Literární rešerše

OUTDOOROVÉ AKTIVITY A JEJICH VLIV NA CESTOVNÍ RUCH V BESKYDECH

Cestovní ruch

Cestovní ruch se stal v posledních desetiletích významným celosvětovým fenoménem, zejména jako důležitá součást tzv. průmyslu volného času (FORET, M, FORETOVÁ, V. 2001) V mnoha destinacích představuje nosný prvek rozvoje nebo jeden z jeho významných prvků (HESKOVÁ, M., et al. 2006). Cestovní ruch se v hospodářství konkrétní oblasti projevuje buď jako profilující obor hospodářské aktivity nebo je doplňkovým oborem hospodářství (HRALA, V. 2002). „Žádná dosavadní praxe v plném rozsahu nepotvrdila, že by cestovní ruch mohl být výlučně jediným determinantem rozvoje ekonomiky určitého státu.“ Potvrzuje to mezinárodním cestovní ruch, kde se ukázalo, že cestovní ruch je jednou z nejsilnějších ekonomických aktivit (HESKOVÁ, M., et al. 2006). Velice často je zmiňován vztah cestovního ruchu ke svému okolí v úrovni ekonomické, ekologické, sociální, geografické a technicko-technologické (HESKOVÁ, M., et al. 2006, FORET, M, FORETOVÁ, V. 2001, INDROVÁ, J., et al. 2004).

Definice CR

Vystižením přesné definice cestovního ruchu se v současnosti zabývá mnoho autorů. Jako velice významnou mnohá díla zmiňují definici švýcarských profesorů W. Hunzikera a K. Krapfa, kteří cestovní ruch definují jako „souhrnné označení vztahů a jevů, vznikajících na základě cesty a pobytu místně cizích osob, pokud se za pobytem nesleduje usídlení a pokud s ním není spojena žádná výdělečná činnost.“ (INDROVÁ, J., et al. 2004, HESKOVÁ, M., et al. 2006) Na tuto definici navázal v roce 1975 profesor C. Kaspar definicí vlastní, že cestovní ruch je „souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování anebo pobytu osob, přičemž místo pobytu není hlavním ani trvalým místem bydlení nebo zaměstnání.“ (INDROVÁ, J., et al. 2004). Častým problémem definic cestovního ruchu bylo opomíjení krátkodobého až střednědobého cestování za výdělečnou činností (obchodní jednání). Z definic Páskové je patrné, že nově jsou do CR zahrnovány i služební a obchodní cesty, avšak pouze ve formě jednání, nikoliv provozování výdělečné činnosti – výdělečná činnost se za cestovní ruch

nepovažuje (to se týká např. „pendlerů“, kteří však navzdory tomu mohou být do těch statistik cestovního ruchu, které vycházejí pouze z počtů překročení státní hranice, chybně zahrnováni) (PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. 2002). Po mezinárodní konferenci Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) v roce 1991 v Ottawě byla účastníky přijata definice, na kterou se autoři shodně odvolávají. Dle této definice je cestovní ruch „činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“. Stanovenou dobou se v mezinárodním cestovním ruchu rozumí jeden rok a v domácím cestovním ruchu šest měsíců (HESKOVÁ, M., et al. 2006). Podíváme-li se na definice souhrnně, je možno konstatovat, že se snaží oddělit cestující veřejnost s motivy pracovními a volnočasovými.

Vymezení oblastí cestovního ruchu

Aby bylo možné jakkoliv sledovat, porovnávat a řídit interakce v oblasti domácího cestovního ruchu, je nezbytné si jasně vymezit oblasti.

Česká republika se tradičně rozděluje na historické země – Čechy, Moravu a Slezsko. Netvoří žádné správní celky a nemají jasně vymezené hranice. V roce 1997 bylo vymezeno na území Česka 14 vyšších územně samosprávných celků - krajů. Jsou to mezistupně mezi vládou a jednotlivými obcemi (FORET, M., FORETOVÁ, V. 2001). Pro potřeby cestovního ruchu bývají na území státu vymezovány různé oblasti cestovního ruchu bez ohledu na oficiální členění. Turisty lákají krajinné celky a jiné místní atraktivity nezávisle na stanovených administrativních jednotkách (FORET, M., FORETOVÁ, V. 2001). Tyto krajinné celky atraktivní pro turisty se nazývají regiony cestovního ruchu. Pásková je definuje jako „jeden z typů regionu, který může být vymezen jako homogenní z hlediska předpokladů pro realizaci cestovního ruchu – typů atraktivit cestovního ruchu, dostupností a úrovní infrastruktury cestovního ruchu nebo heterogenní region cestovního ruchu.“ (PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. 2002) Z pojetí homogenních regionů vycházela i v minulosti rajonizace cestovního ruchu v ČSSR, kterou schválila vláda v roce 1962, jako dokument pro plánování a řízení rozvoje cestovního ruchu. Podle projektu byla ČSSR rozdělena na 47 územních jednotek označených jako oblasti cestovního ruchu I., II., III., IV. kategorie. Dále pak na „území s převahou vlastností pro cestovní ruch nevhodných, označené jako území mimo oblast cestovního ruchu.“ (HRALA, V. 2002) Bohužel tato rajonizace záhy pozbyla smyslu, neboť cestovní

ruch se neustále vyvíjí a minulý režim měl odlišné priority než byl rozvoj cestovního ruchu. Především se toto projevovalo v necitlivých zásazích do krajiny a výstavbou průmyslových komplexů, které značným způsobem degradovaly atraktivnost lokalit. Rajonizací oblastí cestovního ruchu se podrobněji zabývá Hladká v publikaci *Technika cestovního ruchu*. (HLADKÁ, J. 1997)

V současné době (podzim 2007) je těsně před vydáním publikace s názvem „Návrh nové rajonizace cestovního ruchu v České republice“, kterou zpracovala Masarykova Univerzita v Brně.

Před vstupem České republiky do Evropské Unie byl zpracován národní rozvojový plán jako výchozí dokument pro vyjednávání o podpoře ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti (INDROVÁ, J., et al. 2004). Tento dokument rozděluje Českou republiku na statistické územní jednotky NUTS v rozsahu 1 – 5.

Územní jednotky NUTS v ČR pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby EU se vymezují takto:

- a) Územní jednotky NUTS 5 - obce
- b) Územní jednotky NUTS 4 - okresy
- c) Územní jednotky NUTS 3
- d) Územní jednotky NUTS 2 - sdružené kraje (VÚSC)
- e) Územní jednotka NUTS 1 a zároveň NUTS 0 - je tvořena územím celé ČR

V letech 1999 a 2000, ještě za existence okresních úřadů, proběhlo množství diskusí s cílem vytvořit základní členění Česka na turistické regiony. Pracovně byly nazvány marketingové regiony. Nahlédneme-li však do Výkladového slovníku cestovního ruchu od Páskové, definici termínu marketingový region nenajdeme. Avšak na konci definice pojmu „region“ ho zmiňuje a odkazuje na adresu www.visitczechia.cz. Tento server je oficiální prezentací České republiky. Zde se dozvíme, že „turistické regiony jsou definovány jako oblasti, pro něž je typický určitý druh turistiky, který jednotlivé prvky dané oblasti spojuje a sjednocuje, ale zároveň i odlišuje od ostatních regionů. Turistické regiony většinou nekorespondují s územněsprávním členěním státu.“ (<http://www.visitczechia.cz/cze/cz/docs/what-to-see/tourist-regions/index.html>). Rozdělení regionů: Praha, okolí Prahy, Jižní Čechy, Západočeské lázně, Plzeňsko, Šumava, Krkonoše, Vysočina, Východní Čechy, Severozápadní Čechy, Český sever, Jižní Morava, Střední Morava, Severní Morava a Slezsko. Tato

charakteristika víceméně koresponduje se www stránkami Czechtourismu. Pokud se však podíváme na portál agentury Czechtourism pozorně, zjistíme, že zde zmiňují regionů 15. Oním zbývajícím regionem je Český Ráj.

Turistické regiony se mohou dělit na menší území, na turistické oblasti, sdružení obcí či mikroregiony. „Mikroregion je region malého geografického měřítka, zpravidla se jedná o účelové mikroregiony sdružení obcí za účelem získání společné podpory pro čerpání prostředků ze státních fondů a z fondů Evropské Unie a pro efektivnější koordinaci rozvoje cestovního ruchu.“ (PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. 2002)

Turistické regiony jsou pevně začleněny v Programech rozvoje cestovního ruchu krajů a regionů. Tyto oblasti slouží především pro domácí cestovní ruch.

V rámci turistických regionů vznikají instituce pro koordinaci cestovního ruchu, takzvané destinační managementy. Destinační management je definován jako „soubor technik, nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v dané destinaci“ (PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. 2002). Výstupem destinačního managementu jsou udržitelné a konkurence schopné produkty cestovního ruchu. V praxi se jedná například o společné logo, informační a rezervační systém, značku kvality. Destinační management by měl především usnadňovat kooperaci soukromého a veřejného sektoru a sdružovat menší jednotky za účelem dosažení společných cílů (HESKOVÁ, M., et al. 2006). Součástí destinačního managementu je návštěvnický management. Charakterizuje se jako „soubor řídicích technik a nástrojů používaných soukromými i veřejnými subjekty cestovního ruchu za účelem usměrňování toků návštěvníků a preventivně i ovlivňování způsobů jejich chování.“ (PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. 2002)

Jako nejvíce vhodné se pro účely zkoumání destinace cestovního ruchu jeví poslední členění na turistické regiony.

Služby cestovního ruchu

V souvislosti s trhem cestovního ruchu lze obecně konstatovat, že se jedná o specifický trh, kde se nabízejí a poptávají převážně služby, (ORIEŠKA, J. 1996) což je dáno faktem, že služba představuje hlavní produkt cestovního ruchu (HESKOVÁ, M., et al. 2006). Služby slouží k uspokojování potřeb během cestování a pobytu mimo trvalé bydliště (ORIEŠKA, J. 1996, HESKOVÁ, M., et al. 2006) v rámci účasti na cestovním ruchu. Přináší užitečný efekt

individuální nebo společenský. Jsou produktem podniků cestovního ruchu a jiných subjektů soukromého a veřejného sektoru (HESKOVÁ, M., et al. 2006).

Služby lze dělit podle mnoha kritérií, například na věcné a osobní, placené a neplacené, veřejné a neveřejné (ORIEŠKA, J. 1996, HESKOVÁ, M., et al. 2006). Za hlavní dělení však lze považovat rozdělení na základní a doplňkové služby, které však v Oriěškově chybí. „Základní služby uspokojují primární potřeby účastníků cestovního ruchu.“ (HESKOVÁ, M., et al. 2006) Jsou to služby dopravní, ubytovací a stravovací. Hesková však říká, že „ve výletním cestovním ruchu, který je bez přenocování, jsou základními službami ty, které jsou cílem účasti na cestovním ruchu.“ (HESKOVÁ, M., et al. 2006) Z toho vyplývá, že to mohou být služby jinak klasifikované jako doplňkové. Doplňkové služby zahrnují služby obchodní, sportovně-rekreační, společensko-kulturní, lázeňsko-léčebné, směnářské, zprostředkovatelské, komunální a horská služba (HLADKÁ, J. 1997, ORIEŠKA, J. 1996).

Dopravní služby jsou uskutečňovány za pomoci dopravních prostředků a slouží k dopravě účastníků cestovního ruchu a jejich zavazadel do oblasti cestovního ruchu (HESKOVÁ, M., et al. 2006) a k dopravě po ní. „Jejich součástí jsou také služby, které s dopravou bezprostředně souvisí.“ (ORIEŠKA, J. 1996) Dopravní služby jsou nezbytné pro realizaci cestovního ruchu (INDROVÁ, J., et al. 2004) a lze je opět dělit dle několika hledisek: dle druhu (silniční, železniční, letecká, vodní a ostatní), území (vnitrostátní a mezinárodní) a dle periodicity (pravidelná a nepravidelná) (HLADKÁ, J. 1997).

Dalším předpokladem rozvoje cestovního ruchu jsou stravovací služby, jejímž primárním úkolem je uspokojení potřeb výživy účastníků cestovního ruchu (HESKOVÁ, M., et al. 2006, ORIEŠKA, J. 1996, HLADKÁ, J. 1997). Literatura je vesměs shodně dělí na základní, doplňkové a společensko-zábavní (HESKOVÁ, M., et al. 2006, INDROVÁ, J., et al. 2004). Stravovací služby lze nalézt nejen v cílové destinaci účastníků cestovního ruchu, ale i během přepravy do ní (HESKOVÁ, M., et al. 2006).

Poslední nezbytnou součástí cestovního ruchu, především pobytového, jsou ubytovací služby (HLADKÁ, J. 1997). „Jsou významným předpokladem vzniku a rozvoje zejména dlouhodobého cestovního ruchu.“ (ORIEŠKA, J. 1996) Hesková ubytovací zařízení dělí na komerční a nekomerční a na celoroční a sezónní (HESKOVÁ, M., et al. 2006). Oriěška a Hladká však zmiňují více hledisek, a to rozdělení dle způsobu výstavby (pevná, částečně pevná, přenosná a pohyblivá) a podle kategorií na tradiční, doplňková a ostatní (ORIEŠKA, J. 1996, HLADKÁ, J. 1997). S ubytovacími zařízeními jsou též spjaty některé služby, ať

placené nebo neplacené. Obecně platí, že čím vyšší úroveň zařízení, tím větší rozsah služeb a více služeb se stává neplacenými (HESKOVÁ, M., et al. 2006).

Sportovní cestovní ruch

Asi nejlépe vystihly motivy pro propojení cestovního ruchu a sportu autoři S. Horner a J. Swarbrooke, kteří zmiňují, že „některé rekreační aktivity lze provozovat doma nebo v blízkém okolí domova, jiné vyžadují, aby jejich účastníci cestovali na značně vzdálená místa, kde se nacházejí zařízení nebo přírodní podmínky, potřebné k provozování sportovních aktivit.“ (HORNER, S., SWARBROOKE, J. 2003). V Heskové se zase dozvíme, že „pro sportovní cestovní ruch je charakteristický pobyt ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých sportovních činností.“ (HESKOVÁ, M., et al. 2006) Hladká uvádí sportovně turistickou formu cestovního ruchu, kde je „charakteristická častá změna prostředí a základním předpokladem je existence vhodného přírodního předpokladu...“ (HLADKÁ, J. 1997) Zde lze však namítnout, že v dnešní době již toto „vhodné prostředí“ či „předpoklad“ nemusí být přírodního rázu. (viz např. umělá sjezdovka v Dubaji či jiné sportovní objekty). Žádná literatura však nezapomíná zdůraznit, že existuje sportovní cestovní ruch jak aktivní, tak pasivní, tzn. účast jako divák na sportovních akcích. Pásková definuje sportovní cestovní ruch jako „formu cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou diváky nebo aktivními sportovci různých druhů outdoorových i indoorových, letních i zimních sportovních soutěží, závodů, sportovních masových akcí.“ (PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. 2002) V této definici sice byla vynechána specifikace lokality, avšak na druhou stranu zde nelze zařadit účastníka cestovního ruchu, který destinaci navštíví za účelem aktivního sportovního vyžití, přičemž se však neúčastní žádného závodu či soutěže. Opomíjení návštěvníka turistické destinace, pro kterého je hlavním motivem aktivní sportovní vyžití, je v literatuře nepřehlédnutelné. Výjimkou je Němčanský, který zmiňuje, že turistika a sport jsou základní formou aktivní účasti na cestovním ruchu. Dále se zabývá členěním turistiky podle různých hledisek jako například vhodné klimatické a přírodní podmínky, fyzická náročnost a zájmová činnost (NĚMČANSKÝ, M. 1999). Sportovní cestovní ruch samozřejmě zahrnuje i rozličné outdoorové aktivity provozované ať už jako hlavní motiv cestovního ruchu nebo jako motiv vedlejší, doplňkový, zpestřující pobyt v cílové destinaci.

Outdoorové aktivity, outdoor

Pojem outdoorové aktivity Pásková definuje jako „souhrnné označení pro všechny rekreační aktivity uskutečňované mimo uzavřené stavby.“ (PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. 2002) Tato definice je ovšem široká a lze si pod ní představit mnohé. Outdoorem jako takovým se hlouběji zabývá Mikoška a pojmy outdoor a outdoorové aktivity nerozlišuje, avšak píše, že „outdoorové aktivity jsou dobrodružstvím ve všech směrech“. (MIKOŠKA, J. 2006) Pro řešení potřeb cestovního ruchu nelze užít ani tuto definici, neboť například pěší turistika nesporně outdoorovou aktivitou je, ale ne vždy je motivem touha po dobrodružství.

Outdoorové aktivity zahrnují formy cestovního ruchu jako je outdoorová a dobrodružná turistika. V Páskové lze najít, že při outdoorové turistice se jedná o zájezdy zaměřené na aktivní pobyt v přírodě. V jiné literatuře zaměřené na cestovní ruch tento pojem vesměs chybí. Na druhou stranu pojem dobrodružná turistika se vyskytuje hojně. Hesková spojuje dobrodružnou turistiku s touhou po neznámém, po objevování a s jistou mírou rizika. Podobně ho definuje i Pásková. Pouze v Čertíkovi, který formu dobrodružná turistika rozvádí více, lze najít, že je především spjatá s aktivní účastí turistů na dobrodružných aktivitách se sportovním charakterem. Určité riziko s těmito aktivitami zmiňuje, ale nepaušalizuje ho na všechny aktivity. Motivy pro účast jsou především změna zaběhnutého životního stylu, poznávání nového a neočekávaného, posunutí vlastních hranic, změna prostředí a jistá dávka nebezpečí (HESKOVÁ, M., et al. 2006, ČERTÍK, M., et al. 2001).

Konkrétní outdoorové sporty a jejich dělení najdeme v Mikoškovi. Jsou to cyklistika, horolezectví, alpinismus, vodáctví, vysokohorské výstupy, orientační a adrenalinové sporty (MIKOŠKA, J. 2006). Dále nesmíme zapomenout ani na pěší turistiku (tzv. trekking), nordic walking, aviatiku¹ a některé druhy motosportů (PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. 2002, HESKOVÁ, M., et al. 2006).

Některé sporty však nelze na území ČR provozovat, neboť jsou závislé na specifických podmínkách. V neposlední řadě jsou to právě outdoorové aktivity, které výrazně ovlivňují přírodu, neboť příroda a přírodní prostředí jsou pro ně nepostradatelné. Je proto nezbytné zabývat se též otázkou trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu v kontextu s outdoorovými aktivitami.

¹ letectví (zahrnuje létání letadly a všechny související aktivity) převzato z: *Letectví* [online]. 2008 [cit. 2008-03-31]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Letectví%C3%AD>>.

Trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu

Vzhledem k faktu, že cestovní ruch je jedním z největších odvětví světové ekonomiky a neustále roste, měl by být prioritní zájem na zachování kvalitního a atraktivního životního prostředí pro budoucí generace (RYGLOVÁ, K. 2003).

Otázkou trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu se povětšinou setkáme v závěrech odborné literatury. Definice existuje celá řada a mnozí autoři (HESKOVÁ, M., et al. 2006, RYGLOVÁ, K. 2003) se odkazují na dokument Agenda 21 pro cestovní ruch, zpracovaný v roce 1996. Pásková rozlišuje tři druhy definic: enviromentální vymezení, holistickou definici a ekonomicko-enviromentální definici. Nejkomplexnější definicí se jeví definice holistická, která říká, že udržitelný rozvoj cestovního ruchu existuje tehdy, „kdy aktivity a služby poskytované návštěvníkům a vlastní aktivity návštěvníků ovlivňují přírodní a člověkem přeměněné životní prostředí, místní komunitu a biosféru jako celek pouze v takové míře a kvalitě, která neobnovitelně negativně nemění globální ani lokální životní prostředí a neomezuje tak možnost využití cestovního ruchu a další antropogenní využití destinace v budoucnosti, stejně jako funkce biosféry.“ (PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. 2002) Shrnmeli veškeré definice, dostaneme tvrzení, že veškeré aktivity cestovního ruchu by neměly nevratně negativně ovlivňovat životní prostředí a tím umožnit budoucím generacím je opakovaně navštěvovat a využívat.

Výše zmíněný dokument Agenda 21 se zabývá udržitelným rozvojem a její součástí je Agenda 21 pro cestovní ruch. Ta je programem pro trvalý vývoj planety do 21. století, avšak nemá právní závaznost. Má tři základní zásady: napomáhat lidem vést zdravý a produktivní život v souladu s přírodou, přispívat k zachování, ochraně a obnovení ekosystému planety Země a založit na vzorcích trvalé udržitelnosti výrobu i spotřebu (RYGLOVÁ, K. 2003, HESKOVÁ, M., et al. 2006).

Průvodce řešeným regionem Beskydy

Pokud se podíváme konkrétně na oblast Beskyd, oblast řešenou v této práci, musíme se zaměřit i na průvodce regionem. Průvodců regionem s jeho rozvojem samozřejmě přibývá a to přímo úměrně rychlosti této expanze. Nevýhodou turistických průvodců oblastí je, že velice

rychle zastarávají, neboť se situace v cílové destinaci mění každým rokem. Například Davidův obsáhlý popis turistických tras a zajímavostí v západní části Beskyd z roku 1998, na který navazuje o rok později stejně obsáhlý popis východní části Beskyd, nelze v současnosti pro téměř desetiletý odstup vývoje oblasti prakticky použít (DAVID, P., SOUKUP, V. 1998, DAVID, P., SOUKUP, V. 1999). Nejen, že se vyvíjí materiálně technická základna, ale mění se i značené turistické trasy. Další průvodce po turistických trasách, který popisuje 50 vybraných značených turistických tras je průvodce od Petřvaldského (PETŘVALSKÝ, J. 2001). Tento průvodce je sice o poznání aktuálnější, bohužel užití dat z roku 2001 je taktéž velice sporadické. Jako doplněk této publikace lze použít další knihu autorů Davida a Soukupa s názvem Beskydy a Ostravsko opět z roku 2001 (DAVID, P., SOUKUP, V. 2001). Vzhledem k tomu, že publikace obsahuje veliké množství obrazového materiálu včetně map a už její rozsah pouhých 48 stran naznačuje, že autor popisy zdaleka neobsáhl uvedenou lokalitu Beskydy a Ostravsko. Dává v knize velice strohý přehled atraktivit zvolených dle neznámého klíče. V roce 2007 se objevil svým názvem velice zajímavý Turkův Outdoorový průvodce – Beskydy a Javorníky (TUREK, J. 2007). Po bližším seznámení s touto literaturou zjistíme, že se jedná o standardního průvodce lokalitou, popisující nejznámější atraktivity a trasy, a upozorňující na možnosti provozování outdoorových sportů. Klade důraz na obecné informace o atraktivitě a řeší, jak lze propojit návštěvu dané atraktivity s nějakou outdoorovou aktivitou.

Velice obsáhlé a především aktuální informace o Moravskoslezském kraji a Beskydech lze najít v zářijovém vydání odborného časopisu COT Business (Moravskoslezský kraj. *COT Business*. 2007, č. 9, s. 32-61) nebo na internetových portálech www.beskydy-info.cz, www.beskydy.cz, www.beskydy-valassko.cz a www.tourismus.cz. Posledně jmenovaný portál je provozovaný organizací Destinační Management Moravskoslezský o. p. s., což je nespornou zárukou kvality informací. Portál www.beskydy-info.cz je pod záštitou Beskydského informačního centra a tudíž opět kvalita nabízených informací je vysoká a informace jsou pravidelně aktualizovány.

4. Charakteristika a vymezení zkoumané oblasti

Mikroregion Frýdlantsko-Beskydy je součástí Regionu Beskydy a zároveň i Euroregionu Beskydy. Euroregion Beskydy se rozprostírá v severovýchodní části České republiky na pomezí tří států - České republiky, Slovenska a Polska, do kterých zasahuje. Část Euroregionu Beskydy, která se rozkládá na českém území, má název Region Beskydy, který zahrnuje obce a města sedmi sdružení: Sdružení obcí Frýdecko-Místeca, Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice, Sdružení obcí povodí Morávky, mikroregion Žermanické a Těrlické přehrady, Sdružení obcí Slezská Brána, Sdružení obcí povodí Stonávky a Zájmové sdružení Frýdlantsko-Beskydy.

4.1. Územní vymezení mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy

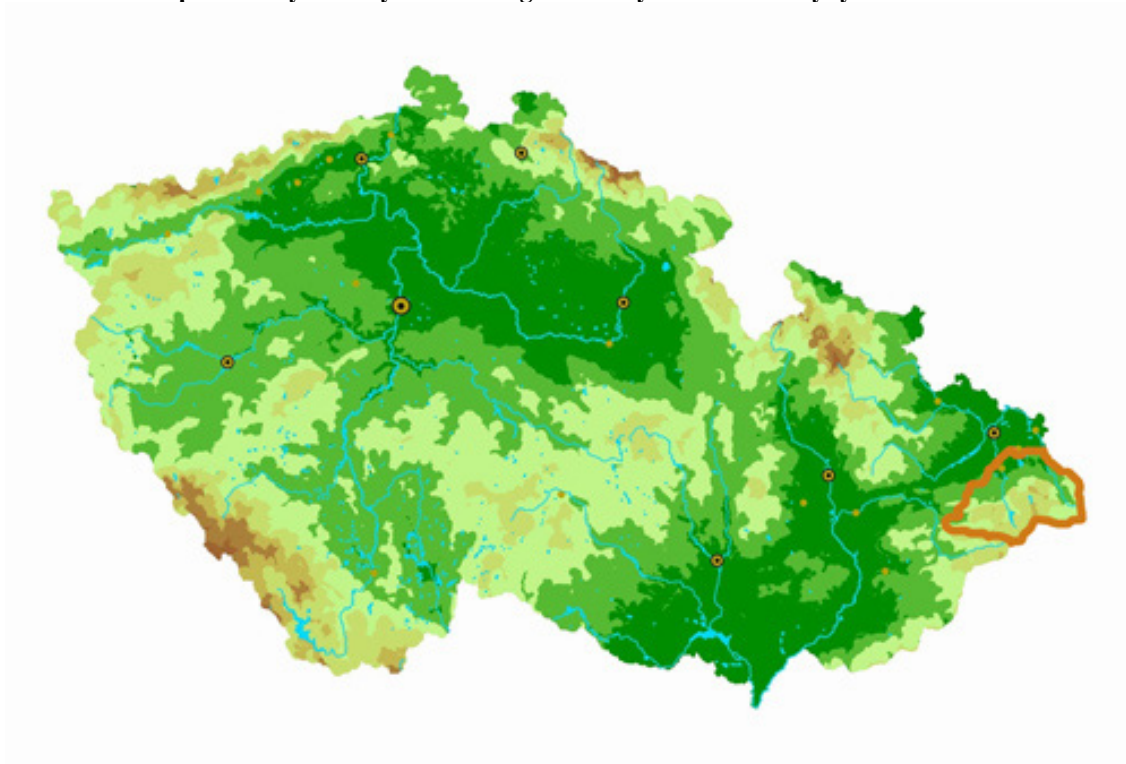
Mikroregion Frýdlantsko-Beskydy je území, které koresponduje s katastry obcí Bílá, Baška, Čeladná, Frýdlant nad Ostravicí, Janovice, Kunčice pod Ondřejníkem, Lhotka, Malenovice, Metylovice, Ostravice, Pržno, Pstruží a Staré Hamry. Výše zmíněné obce jsou členy mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy a zároveň vytvořily Zájmové sdružení Frýdlantsko-Beskydy, které hájí jejich zájmy a společně vytváří politiku rozvoje území.

Tabulka 1 – Lokalizace dle NUTS

LOKALIZACE:	NÁZEV/KÓD
Statistický kód obce:	ZUJ 598143
Správní obvod 2:	Frýdlant nad Ostravicí
Správní obvod 3:	Frýdlant nad Ostravicí
Území NUTS 4:	Okres Frýdek-Místek
Území NUTS 3:	Moravskoslezský kraj
Území NUTS 2:	Moravsko-Slezsko
Turistická oblast:	38 Beskydy – Valašsko
Turistický region:	Severní Morava a Slezsko

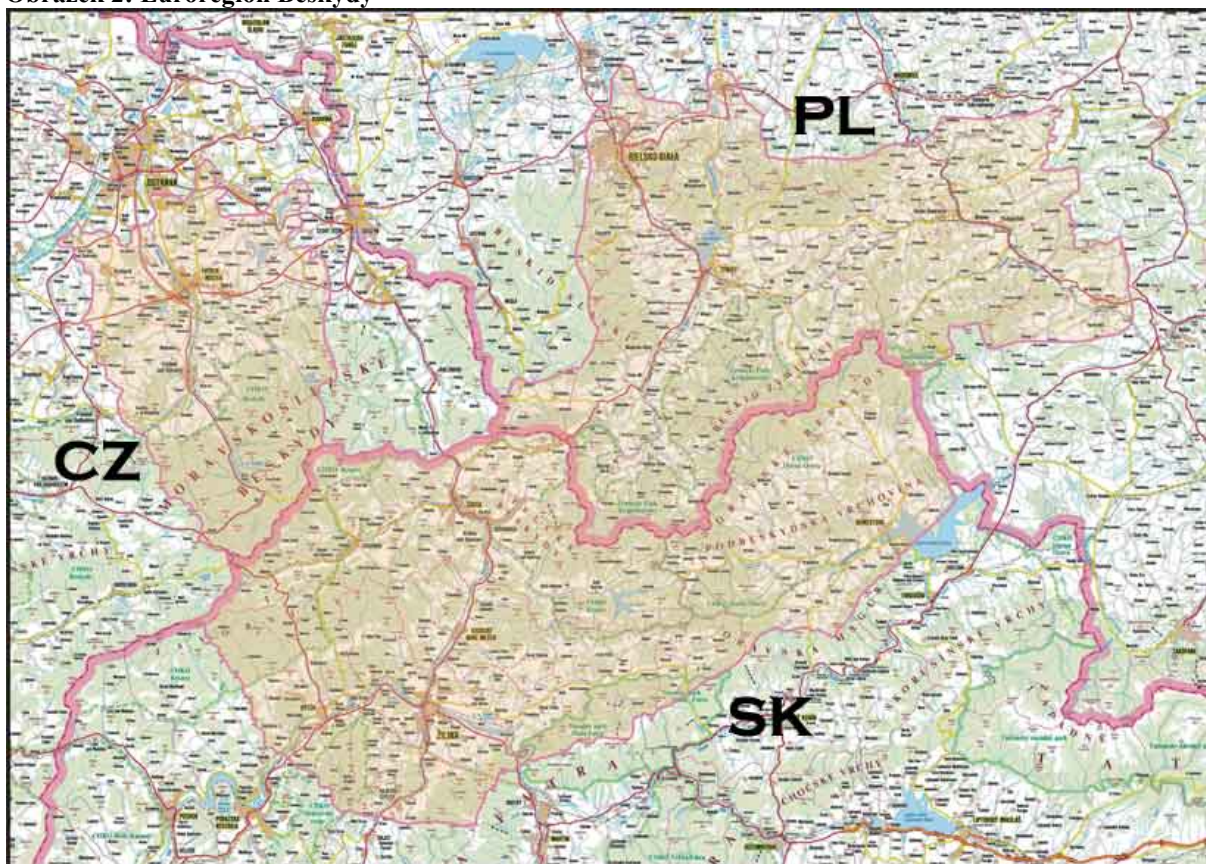
Zdroj: ČSÚ

Obrázek 1: Mapa ČR s vyznačeným Mikroregionem Frýdlantsko-Beskydy

Zdroj: www.risy.cz

Obrázek 2: Euroregion Beskydy

Zdroj: www.euroregion-beskydy.cz

Obrázek 3: Mapa mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy s vyznačenými hraničními přechody Bílá - Klokočov a Bílá - Bumbálka

Zdroj: MAS Pobeskydí - z.s.p.o.

4.2. Dopravní dostupnost

Město Frýdlant nad Ostravicí, které čítá necelých deset tisíc obyvatel, leží na řece Ostravici v širokém údolí mezi masivem Lysé Hory a Ondřejníku. Je přirozeným centrem mikroregionu a výchozím bodem pro většinu návštěvníků. Popis dopravní dostupnosti proto bude cílený na Frýdlant nad Ostravicí.

4.2.1. Silniční doprava

Frýdlant nad Ostravicí leží 30 km jižně od Ostravy na rychlostní komunikaci č. I/56 a 8 km jižně od Frýdku-Místku na stejné komunikaci. Od Frýdlantu 40 km východně se nachází město Nový Jičín, které je nejvýhodnějším průjezdním bodem pro návštěvníky přijíždějící z hlavního města Prahy (přibližně 400 km vzdáleného). Druhá významná komunikace č. I/483 je ve směru Frýdlant nad Ostravicí – Frenštát pod Radhoštěm a prochází obcemi Čeladná a Kunčice pod Ondřejníkem. Poslední významnější komunikací je jižní část silnice č. I/56 ve směru hraničních přechodů se Slovenskem Bílá a Bumbálka.

4.2.2. Autobusová doprava

Ve Frýdlantu nad Ostravicí se nachází autobusové nádraží, které je díky svojí velikosti regionálně významné. Pravidelné linky, posílené v letní a zimní turistické sezoně o cyklo- a skibusy, zabezpečují spojení se všemi většími městy v okolí jako např. Ostrava, Frýdek Místek, Frenštát pod Radhoštěm aj., kde mají pravidelné zastávky dálkové národní a mezinárodní autobusové linky. Další významnou úlohou je zabezpečení pravidelného autobusového spojení mezi Frýdlangem a všemi ostatními obcemi mikroregionu. Pravidelné autobusové linky jsou jediným druhem veřejné hromadné dopravy do těchto obcí: Bílá, Staré Hamry, Malenovice, Lhotka, Pstruží, Metylovice, Janovice. Autobusové spojení je zajišťováno ČSAD Frýdek-Místek a.s.

4.2.3. Individuální osobní automobilová doprava

Většina obcí mikroregionu je dostupná po silnicích I. a II. tříd, některé pouze po silnicích třídy III. nebo místních komunikacích. Mnohá ubytovací zařízení se ovšem nenacházejí na těchto komunikacích a je třeba k jejich dosažení využít místních komunikací. Tyto komunikace zpravidla bývají v horším stavu, v kopcovitém terénu a omezené šíře. Pro rozměrnější vozidla nebo vozidla s vlekm se mohou stát nedostupné a je dobré se předem informovat nejen o jejich sjízdnosti, ale především o omezeních k vjezdu v rámci statutu Chráněné krajinné oblasti Beskydy.

4.2.4. Železniční doprava

Frýdlant nad Ostravicí má vynikající pozici s ohledem k mezinárodní železniční dopravě. Leží na trati číslo 323 spojující Ostravu a Valašské Meziříčí a zároveň je i spojkou mezinárodních tratí číslo 280 a 270. Na trati číslo 323 najdeme i některé další obce mikroregionu, jako například Kunčice pod Ondřejníkem, Čeladnou, Pržno a Bašku. Z Frýdlantu nad Ostravicí vychází i trať číslo 324 lokálního významu do Ostravice.

Doba cesty vlakem, jak do Ostravy, tak do Valašského Meziříčí je 50-60 minut, do Frenštátu pod Radhoštěm 20 minut. Vlaky z Ostravy i z Frenštátu jezdí v hodinovém taktu a ve špičkách v taktu půlhodinovém. Jedná se převážně o vlaky osobní, které zastavují ve všech stanicích a zastávkách.

V roce 2007 doznala určitého boomu tzv. „Pendolinová turistika“, kterou silně marketingově podporují České Dráhy. Jedná se o turistické využívání zvláštního typu rychlovlaku Českých Drah s názvem Supercity Pendolino na trase Praha – Ostrava.¹

4.2.5. Letecká doprava

Frýdlant nad Ostravicí se nachází 30 km od mezinárodního Letiště Leoše Janáčka Ostrava (Mošnov). V současné době jsou provozovány dvě pravidelné linky: Praha – Ostrava a Vídeň – Ostrava.

¹ Moravskoslezský kraj. *COT Business*. 2007, č. 9, s. 32-61.

Frýdlant nad Ostravicí je dostupný z letiště buď přímo po silnici nebo nepřímo při použití MHD Ostrava s přestupem na další spoje, případně využitím letištního mikrobusu s návazností na železniční dopravu ve směru Ostrava.

4.3. *Atraktivita mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy*

Území mikroregionu zasahuje do Chráněné krajinné oblasti Beskydy, zalesněné plochy místy přecházejí v přírodní rezervace. Kromě přírodních atraktivit disponuje i historicky významnými památkami a atrakcemi. Oblast mikroregionu zahrnuje velké množství značených turistických stezek, jak pro pěší, tak pro cykloturisty a hipoturisty (viz kapitola 6.1.3)

4.3.1. Přírodní atraktivita mikroregionu jako celku

K nejvýznamnějším přírodním útvarům mikroregionu patří okolní hory. Vůbec největším lákadlem pro turisty je z historického hlediska nejnavštěvovanější Lysá Hora s 1323 m.n.m.. Druhým v pořadí co do oblíbenosti turistů je hřeben Ondřejníku s nejvyšším vrcholem Skalka (964 m.n.m.). Méně turisticky navštěvovanými jsou hory Smrk (1276 m.n.m.), Kněhyně (1256 m.n.m.) a Čertův Mlýn (1205 m.n.m.). Mimo hřebenu Ondřejníku se všechny zmíněné hory nacházejí na území CHKO Beskydy.

Na úbočích některých výše uvedených hor se rozprostírá několik maloplošných chráněných území, jako národní přírodní rezervace či přírodní rezervace. Například národní přírodní rezervace Mazák představuje význačný beskydský jedlobukový prales. Nachází se na prudkých západních svazích pod vrcholem Lysé Hory (1323 m) v nadmořské výšce 715 - 1315 m v centru Lysohorské hornatiny. Další pralesy lokálního významu najdeme na Smrku, Kněhyni a Bumbálce.

Další atraktivitou jsou vodní plochy v mikroregionu. Plochy vhodné ke koupání najdeme na území mikroregionu dvě - v Kunčicích pod Ondřejníkem a v Bašce. Významným krajinným prvkem je údolní nádrž pitné vody Šance, která je však pro rekreační využití uzavřena.

4.4. Atraktivita jednotlivých obcí

4.4.1. Frýdlant nad Ostravicí

Frýdlant nad Ostravicí je téměř desetitisícové město v podhůří Beskyd při řece Ostravici situováno západně od nejvyššího vrcholu Beskyd Lysé Hory a východně od hřebenu Ondřejníku a tvoří svou geografickou polohou „bránu Beskyd“.

Kultura

S Frýdlangem je již od středověku spjata těžba železa, později i výroba smaltovaného nádobí. V současnosti na ní navázalo návštěvnický velice oblíbené Mezinárodní sympozium Frýdlantský umělecký smalt. Výsledky těchto sympozií v podobě vybraných děl lze nalézt v městské galerii v expozici Umělecký smalt a litina. Další výstavou, která je však v současnosti v rekonstrukci, je výstava uměleckých sbírek v památníku Ferdiše Duši, významného frýdlantského rodáka. Frýdlant nad Ostravicí se zviditelnil v letech 1994 – 2006 hostováním mezinárodní topenářské výstavy Infoterma, která se zabývá moderními způsoby řešení a využívání obnovitelných zdrojů energie v oblasti topenářství.

Architektonické atraktivita

Nejvýznamnějšími historickými památkami Frýdlantu jsou kostel sv. Bartoloměje, barokní sochy Panny Marie Karelské, sv. Jana Nepomuckého, sv. Floriana a bývalý klášter Boromejek. Dále zde lze najít i několik původních dřevěných domů ze staré zástavby. Architektonicky cenná je i budova městského úřadu a Mariánský sloup.

Sport a volný čas

Frýdlant je svojí polohou ideálním místem k provozování rozmanitých sportů, především pěší turistiky a cyklistiky. Letiště pro motorové a bezmotorové létání, pyšící se přízviskem nejvýchodnějšího letiště v České Republice, nabízí širokou škálu aktivit pro volný čas, jako například vyhlídkové lety, lety na větroních, seskoky padákem nebo pilotní výcvik. S aviatikou je spjatý i nedaleký vrchol Ondřejníku Skalka, který je hojně využíván frýdlantskou firmou provozující školu paraglidingu. Další využití volného času umožňují sportovní zařízení jako jsou tenisové a squashové kurty, hřiště na volejbal, beach volejbal,

fotbal, bowlingové dráhy, posilovny a v neposlední řadě venkovní a vnitřní bazén s dalším příslušenstvím. Pro zimní sporty jsou na nedalekém Ondřejníku k dispozici sjezdovky a terény pro běžecké lyžování.

Sportovní události

Frýdlant nad Ostravicí každoročně hostí nejrozmanitější sportovní události, ať již se jedná o závody profesionálů, amatérů nebo o recesistické akce. Závodní podniky mají velký přínos především v oblasti pasivního sportovního cestovního ruchu. Jsou to: Mitas Cup enduro, Mistrovství ČR v běhu do vrchu na Lysou Horu, Závod na kolech kolem Lysé Hory, Zbuj Cup. Recesistické sportovní události jsou především magnetem aktivního cestovního ruchu a mezi ně se řadí: Ondrášova Lyža, Zimní výstup na Ondřejník, Otevírání ondřejnických studánek, Frýdlantské sportovní hry, Noční výplaz na Lysou Horu, S Klárkou na Lysou Horu, Bezručův výplaz na Lysou Horu a jiné.

4.4.2. Ostravice

Je velice významným střediskem cestovního ruchu v Beskydech. Má vynikající polohu na úpatí Lysé Hory a Smrku. Dopravní dostupnost obce je vynikající, neboť leží na silnici č. I/56 a na odbočce železniční tratě z Frýdlantu nad Ostravicí číslo 324. Obec je významná také kulturně-společenskými a sportovními akcemi.

Kultura a atraktivita obce

V obci lze nalézt pět národních kulturních památek, stavby lidové architektury - kostel, kapličku, několik kamenných klenutých mostů a srub Petra Bezruče. Obec je významná i působením některých výtvarníků jako například Petr Bednář, Dalibor Valášek, Jan Satina a Leopold Parma. Jejich díla lze najít v místní galerii. Známý je i místní folklórní soubor Gruník.

Sportovní události

Ostravice se postupně stává místem startu nejrůznějších sportovních podniků, ať již závodních nebo nezávodních. Pravděpodobně nejvýznamnějším je Adrenalin Cup Ostravice. Další podniky: Ostravická Vlna, Běh na Lysou, Beskydská Štafeta a Silniční Beskyd Tour. Nezávodní podniky na Ostravici konané povětšinou místními nadšenci jsou tyto: Velikonoční

přechod Smrku, Montérské putování za připravovanou chatou na Lysé Hoře a Valcířská padesátka.

4.4.3. Staré Hamry

Obec Staré Hamry, čítající 580 obyvatel, se rozprostírá po obou stranách vodního díla Šance. Do historie obce zasáhla právě stavba vodního díla Šance, která část obce zatopila a vedla k svévolnému vytvoření nového centra obce. Dalším zásahem byla stavba silnice I. třídy číslo 56, částečně protínající obec. Dopravní spojení je pouze silniční. Veřejnou hromadnou autobusovou dopravu zajišťuje ČSAD Frýdek-Místek nebo i slovenští autodopravci. Katastr obce se rozprostírá od hranice se Slovenskou republikou na Bílém Kříži, až k Lysé Hoře. Staré Hamry se v současnosti transformují ve významné středisko cestovního ruchu. Nabízí jak velké množství ubytovacích kapacit, včetně hotelů, penzionů, chat a chalup, tak i lyžařské a rekreační středisko na Gruni se 4 lyžařskými vleky. Zejména Gruň je proslavený stavbami lidové architektury sloužící v současnosti jako ubytovací či stravovací zařízení.

Mezi turistické atraktivity patří dřevěný kostelík Panny Marie na Gruni, Kostel sv. Jindřicha a Pomník Maryčky Magdónové. Dále se na území obce nachází jedna přírodní památka Podgruň a tři přírodní rezervace – Draplavý, Poledňana a Smrk. Samozřejmostí jsou značené turistické a cyklistické stezky.

4.4.4. Bílá

Horská obec Bílá čítající necelé čtyři stovky obyvatel se nachází na komunikaci I. třídy číslo 56 v údolí říčky Bílé mezi dvěma hraničními přechody se Slovenskou Republikou: Bílá - Klokočov a Bílá-Bumbálka – Makov. Obec se skládá z osmi částí, které jsou rozptýleny po okolních kopcích.

Obec Bílá prošla v nedávné době velkou proměnou především v oblasti zimních sportů. Vzniklo tak významné rekreační středisko disponující několika lyžařskými vleky, strojově upravovanými běžeckými stopami a zázemím nejen pro návštěvníky v zimním období, jako jsou sauna a rehabilitační centrum. Návštěvníky v letním období Bílá zaujme především velice zachovalou přírodou, množstvím značených turistických a cykloturistických stezek, koupalištěm v Horské Chatě Bílá a minigolfem.

Mezi historické pozoruhodnosti se řadí lovecký zámek, dřevěný kostelík sv. Bedřicha a množství staveb lidové architektury

V současné době má obec Bílá velice moderní zázemí pro zimní sporty, bohužel však tento potenciál není v letním období příliš využit.

4.4.5. Kunčice pod Ondřejníkem

Dvoutisícová obec ležící převážně na úpatí Ondřejníku pod jeho nejvyšším vrcholem Skalka. Nabízí návštěvníkům ubytování ve více než 900 soukromých chatách a chalupách a v 9 rekreačních střediskách o celkové kapacitě 700 lůžek.

Dopravní dostupnost obce lze hodnotit jako vynikající, neboť obec se nachází na železniční trati číslo 323 spojující Ostravu a Valašské Meziříčí, na silnici II. třídy číslo 483. Autobusovou dopravu zajišťuje Connex Morava a.s..

Mimo síť stezek pro pěší a cyklisty může obec zaujmout obrazovou Galerií Karla Svolinského, tzv. „ruským“ dřevěným kostelíkem sv. Prokopa a Barbory převezeného do Kunčic pod Ondřejníkem z Podkarpatské Rusi a nejstarší památkou obce v podobě litinového kříže u restaurace Skalka. Relaxace u vody je v Kunčicích možná u vodní nádrže s rozlohou 12000 m² a dvě další koupaliště.

Obec se v současnosti potýká s problémem tzv. jednodenních návštěvníků a v jejím strategickém záměru pro další roky počítá s opatřeními vedoucími k udržení návštěvníků na více než 24 hodin.

4.4.6. Čeladná

Pravděpodobně nejrychleji se rozvíjející se obec nejen mikroregionu Frýdlantsko, ale i Regionu Beskydy, čítající přes dva tisíce obyvatel. Dopravní obslužnost je shodná jako v obci Kunčice pod Ondřejníkem, neboť se obec nachází na stejné železniční trati i silnici. Turisty na Čeladné na první pohled zaujme velkorysá architektonická koncepce centra obce, kde lze najít veškerou občanskou vybavenost úměrnou velikosti obce a infocentrum s místní knihovnou.

Nejvýraznější dominantou obce je rozsáhlý 36-ti jamkový golfový areál Prosper Golf Club a spolu s Prosper Horse Ranchem a čtyřhvězdičkovým Mountain Hotelem tvoří rekreační komplex zaměřený převážně na movitější klientelu. Ubytovací a stravovací zařízení lze hodnotit jako nadstandardní.

Z obce vychází několik značených turistických tras i pro cyklisty, které návštěvníky zavedou k místním zajímavostem jako je roubená kaple sv. Cyrila a Metoděje u pramene Cyrilka, kostel sv. Jana Nepomuckého s litinovým křížem a nebo k památníku Josefa Kaluse.

Pro aktivní turisty jsou v obci připraveny tenisové kurty s cvičnou lezeckou stěnou, celoročně přístupné kryté bazény v hotelech Prosper v centru obce, Zámeček a Srdce Beskyd.

Obec v současné době usiluje i o získání statutu lázeňské obce obnovením lázní Skalka v podobě Beskydského Rehabilitačního Centra.

4.4.7. Malenovice

Malenovice se nacházejí na úpatí Lysé Hory s počtem 430 stálých obyvatel. Význam obce je především v zimních měsících, kdy kromě několika velkokapacitních ubytovacích zařízení nabízí obec i dva kvalitně vybavené lyžařské areály s pěti lyžařskými vleky. V letní sezóně návštěvníky zaujmou nejen památky jako barokní kostelík sv. Ignáce, roubené stavby lidové architektury (zachovalá stodola pro převlékání horníků) ale i některé pozůstatky po těžbě železné rudy v okolních lesích a hustota turistických stezek.

4.4.8. Baška

Je nejsevernější obcí mikroregionu Frýdlantsko, ležící pouhé 3 km jižně od Frýdku-Místku, s počtem obyvatel 3500. Skládá se ze třech částí: Baška, Kunčičky u Bašky, Hodoňovice. Největším přínosem v oblasti cestovního ruchu je pro Bašku stejnojmenná vodní nádrž, která umožňuje provozování vodních sportovních aktivit a rybaření. Nabízí i autokemp, který disponuje širokou škálou služeb, nejen ubytovacích a stravovacích.

Neméně významnou atraktivitou obce jsou dvě stáje, Stáj Vavřík Hodoňovice a Jezdecký klub Dřevěný Dvůr, zabývající se chovem ušlechtilých koní jak pro sportovní tak rekreační využití.

Za pozornost návštěvníků Bašky stojí i Lašský smíšený pěvecký sbor a některé architektonické pozoruhodnosti jako například kostel sv. Václava a kaple Panny Marie.

4.4.9. Pstruží

Obec nacházející se na úbočí Ondřejníku a čítá kolem 700 obyvatel. První zmínky o obci pocházejí z roku 1581, kdy je zmiňována v registrech hukvaldského panství. Jedinou atraktivitou je sakrální stavba kaple Nanebevzetí Panny Marie.

4.4.10. Janovice

Obec nacházející se severovýchodně od Frýdlantu nad Ostravicí v podhůří Beskyd s 1600 obyvateli. Obcí prochází silnice č. II./477. Dopravní obslužnost obce zajišťují autobusy ČSAD Frýdek-Místek vyjíždějící jak z Frýdku-Místku, tak z Frýdlantu.

Sportovně orientované návštěvníky obec zaujme sportovní halou a dvěma fotbalovými hřišti.. Novogotický kostel sv. Josefa, pomník padlým u bývalé školy v Janovicích - Bystrém, přírodní amfiteátr Hradisko nebo sad Petra Bezruče osloví méně aktivní turisty.

4.4.11. Lhotka

Obec s necelými 500 obyvateli leží na severo-západním úpatí Ondřejníku. Tato obec jako jediná v mikroregionu Frýdlantsko nespadá pod správní obec s rozšířenou působností Frýdlant nad Ostravicí. V minulosti zde probíhala těžba vápence a železa. Z historie obce stojí za zmínku kaple Navštívení Panny Marie, některá dochovaná roubená stavení a dva železné

kříže z frýdlantských hutí. Přes svou velikost je obec hojně navštěvována především cykloturisty, neboť obcí prochází značená cykloturistická stezka. Dalším lákadlem je rozvíjející se zařízení pro agroturistiku a pravidelně se konající folklórní a kulturně-společenské akce jako např. Sochovy národopisné slavnosti.

4.4.12. Metylovice

Metylovice se nachází na severní straně Ondřejníku a čítá necelých 1600 obyvatel. V minulosti obec proslavila výroba bičů a do současnosti se zachovalo několik původních stavení. K dalším architektonicky cenným objektům se řadí i kostel Všech Svatých. Obcí prochází několik turistických stezek a stezky cyklistické ve směru Frýdlant, Lhotka a Olešná. Návštěvníci mohou využít i tenisové a volejbalové kurty a fotbalové hřiště. Mnozí turisté ocení i působení tanečního souboru „Beseda“ předvádějícího staré společenské tance.

Patrný je i rozvoj agroturistiky. Důkazem je agroranch Ranč pod Hůrkou.

4.4.13. Pržno

Pržno se nachází severně od města Frýdlant nad Ostravicí a čítá necelých tisíc obyvatel. Leží na železniční trati 323 Ostrava – Valašské Meziříčí a na silnici Frýdlant nad Ostravicí – Frýdek-Místek.

Atraktivitu obce v oblasti cestovního ruchu lze spatřovat především v množství konaných kulturně-společenských a sportovních akcí, mezi které se řadí například silniční závod Moravskoslezského poháru mládeže a dospělých, turnaje ve fotbale, futsalu, volejbalu či v kulečnicku a šipkách. Tradiční se již stal i podnik s názvem „Pržno kráčí na Lysou Horu“. Pržno nabízí jak tenisový kurt, tak dvě fotbalová hřiště.

Potenciálem obce se může stát i stávající cyklostezka Frýdlant-Baška jež prochází obcí a v letních měsících je hojně využívána cyklo-návštěvníky přehrady Baška. V současné době se připravuje projekt cyklostezky podél Ostravice, jež by mohla být obci taktéž přínosem.

5. Hodnocení dotazníkového šetření

5.1. *Metodika hodnocení dotazníkového šetření*

Primární zdroje dat byly získány pomocí dotazníkového šetření, které probíhalo v období hlavní letní turistické sezony, v červenci 2007. Byly sestaveny dotazníky o 18 otázkách (viz příloha č.1).

Otázky jsem pro přehlednost rozdělil do 3 kategorií:

- 1) Struktura dotazovaných (věk, pohlaví, vzdělání atd.)
- 2) Obecné preference dotazovaných (tzn. druh ubytování, stravování, které využívají, motiv návštěvy regionu aj.)
- 3) Preference v oblasti outdoorových aktivit – tematicky zaměřené otázky ve vztahu k řešené problematice (které aktivity návštěvníci využívají/případně chtějí využít)

Dotazníkové šetření bylo z části prováděno za laskavé pomoci místních informačních center v obcích Frýdlant nad Ostravicí, Čeladná a Ostravice, dále pak v terénu na různých turisticky významných místech mikroregionu – Lysá Hora, Ondřejník, Smrk, Gruň a další. Šetření probíhalo v měsících červenec a srpen 2007.

Celkový počet vyplněných dotazníků byl 95, z toho však 12 bylo statisticky nepoužitelných z důvodů evidentně záměrně zkreslených, neúplných či zcela nesmyslných uvedených údajů. K hodnocení bylo využito 83 dotazníků, což lze považovat za statisticky významný vzorek.

5.2. *Struktura dotazovaných*

5.2.1. Pohlaví

Přestože dotazování probíhalo jak zprostředkovaně přes informační centra, tak osobně v terénu, podařilo se vytvořit vyvážený vzorek respondentů dle pohlaví v počtu 41 žen a 42 mužů.

Graf 1: Pohlaví

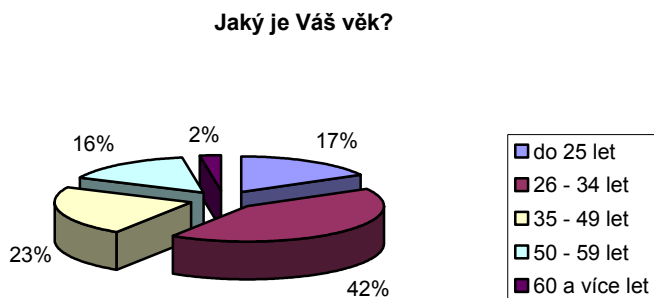

Zdroj: Vlastní šetření

5.2.2. Věk

Dalším významným demografickým údajem vzhledem k řešené problematice outdoorových aktivit byla věková struktura vzorku respondentů. Dle výsledku lze usuzovat na to, že outdoorové aktivity jsou stále především doménou mladších účastníků cestovního ruchu do věku 34 let (zde 59%), avšak nezanedbatelnou část tvoří i starší respondenti.

Graf 2: Věk

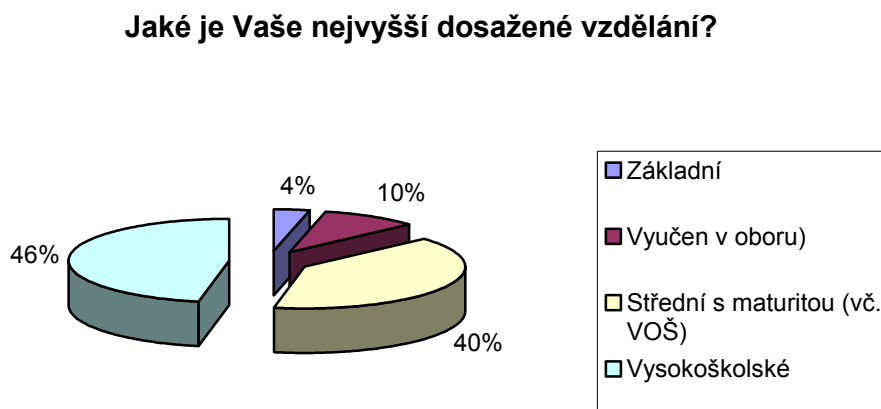

Zdroj: Vlastní šetření

5.2.3. Vzdělání

Vzdělání respondentů do určité míry koresponduje s věkem dotazovaných, neboť například nelze předpokládat vyšší výskyt vysokoškolsky vzdělaných respondentů při výrazném zastoupení kategorie do 25 let věku. Avšak právě vysokoškolsky vzdělaní respondenti dosáhli významného, téměř polovičního podílu(46%).

Graf 3: Vzdělání

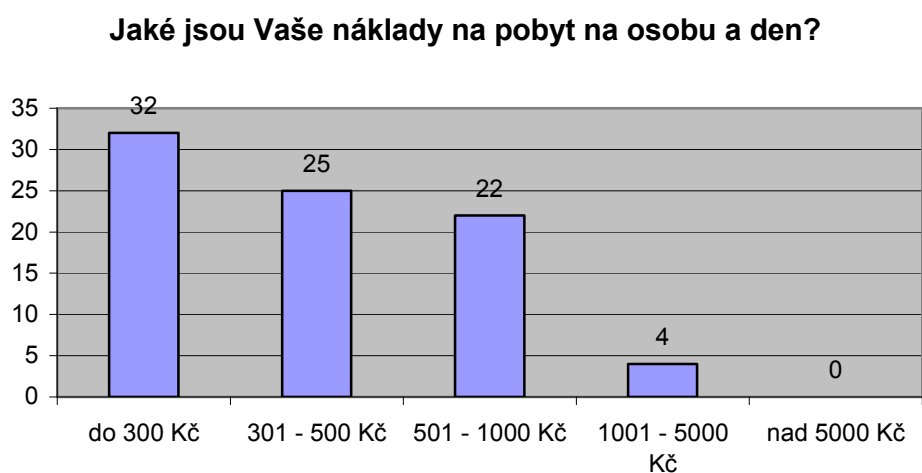

Zdroj: Vlastní šetření

5.2.4. Náklady na osobu a den pobytu

V této otázce se respondenti rozdělili do třech téměř shodných skupin, nepřesahující denní výdaje nad 1000,-Kč. Při celkovém zhodnocení finančních nákladů na osobu a den pobytu je možno usuzovat na výrazné využívání ubytování nižší kategorie nebo ubytování u příbuzných a známých, neboť právě ubytování lze pokládat za jeden z nejvyšších denních výdajů účastníka cestovního ruchu.

Graf 4: Náklady na osobu a den

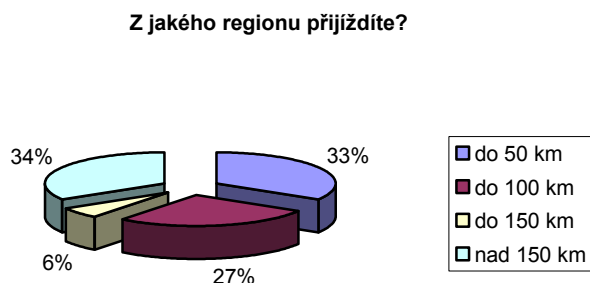
Zdroj: Vlastní šetření

5.2.5. Odkud a s kým dotazovaní přicestovali, délka pobytu

V další analýze jsem se rozhodl propojit tři jednotlivé otázky a vyhodnotit je jako celek. Tyto otázky spolu přímo souvisí. Nelze předpokládat, že účastník cestovního ruchu cestující za rekreací více jak 50 km nestráví v cílové destinaci alespoň jednu noc a je též málo pravděpodobné, že bude cestovat sám. Tento předpoklad potvrzují i následující výstupy z dotazníků.

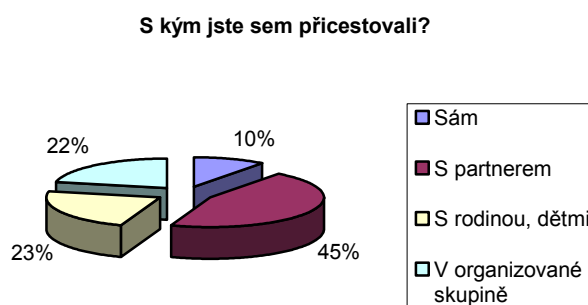
Z dotazníkového šetření vyplývá, že třetina návštěvníků přijela ze vzdálenosti do 50 km a zároveň i 28 % dotazovaných plánuje pobyt buď bez noclehu (14%) nebo do 2 přenocování (14%). Více jak 60% respondentů bylo ze vzdálenosti větší jak 50 km (do 100 km 27%, do 150 km 6% a nad 150 km 34%) a plánuje pobyt v regionu do 7 přenocování (59%). Skoro polovina respondentů přijela s partnerem (45%) a necelá čtvrtina v organizované skupině (22%) nebo s rodinou a dětmi (23%). Oproti tomu pouhá desetina dotazovaných (10%) navštívila region bez doprovodu.

Graf 5: Z jakého regionu přijíždíte?

Zdroj: Vlastní šetření

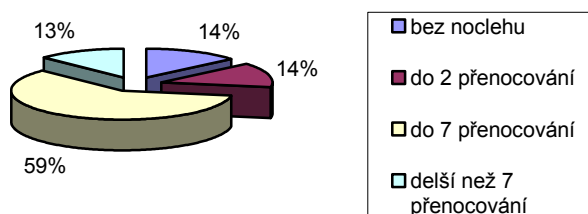
Graf 6: S kým jste sem přicestovali?

Zdroj: Vlastní šetření

Graf 7: Jak dlouhý plánujete pobyt v tomto regionu?

Jak dlouhý plánujete pobyt v tomto regionu?

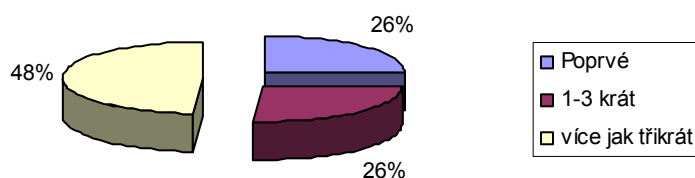
Zdroj: Vlastní šetření

5.2.6. Četnost návštěv regionu

Nejvíce dotazovaných navštívilo mikroregion více jak třikrát (48%) a stejný podíl (26%) tvořili návštěvníci, kteří zde byli buď poprvé nebo maximální po třetí.

Graf 8: Četnost návštěv regionu

Kolikrát jste již navštívili tento region?

Zdroj: Vlastní šetření

5.2.7. Jak jste se o této lokalitě dozvěděli?

Poslední otázkou pro vytvoření představy o dotazovaném byla otázka jak se dotyčný o této lokalitě (mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy) dozvěděl. Vůbec nejčastější odpovědi byly „Informace od příbuzných a známých“ (49x) a „Internet“ (21x). Méně zmiňované byly „Propagační materiály“ či „Turistická informační centra“.

Graf 9: Jak jste se o této lokalitě dozvěděli?

Zdroj: Vlastní šetření

5.2.8. Souhrn struktury dotazovaných

Závěrem lze říci, že skoro polovina dotazovaných byli vysokoškolsky vzdělaní lidé ve věku do 34 let, kteří řešený region navštívili více jak třikrát a přijeli ze vzdálenosti větší než 100 km. Přicestovali s partnerem či skupinou/rodinou, chtějí zde strávit od 2 do 7 přenocování a dozvěděli se o destinaci od příbuzných či známých.

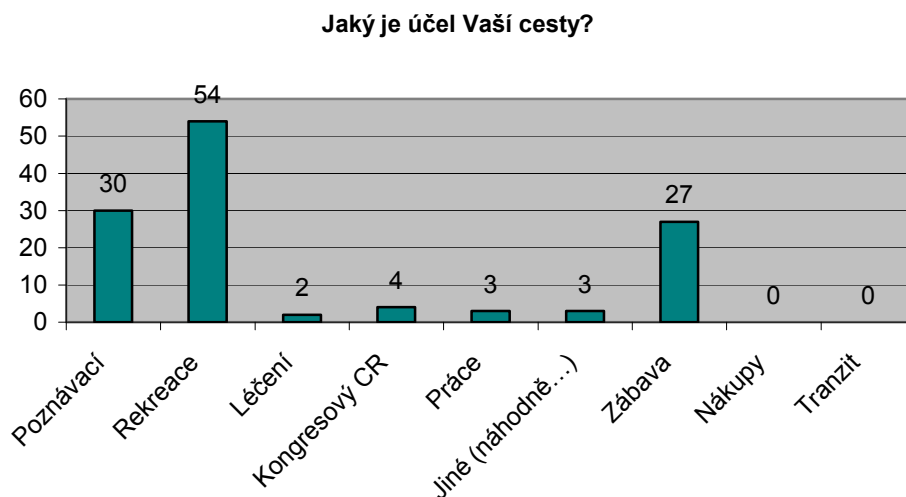
5.3. Obecné preference dotazovaných

Soubor pěti otázek, který se zabýval obecnými preferencemi účastníků cestovního ruchu v regionu se skládal z dotazů na účel cesty, nejpřitažlivější atraktivity, ubytovací a stravovací služby a zda-li návštěvníci hodlají region znovu navštívit. Šestá otázka zjišťovala informovanost návštěvníků regionu o provozovatelích, kteří poskytující služby v oblasti outdoorových aktivit.

5.3.1. Účel cesty

Otázka, která odhalovala skutečné motivy návštěvy oblasti účastníky cestovního ruchu. Dotazovaní mohli uvést více odpovědí. Nejčastějším a pravděpodobně i hlavním účelem cesty do regionu byla rekreace návštěvníků (54 odpovědí) a dále poznávání (30 odpovědí) a zábava (27 odpovědí).

Graf 10: Účel cesty

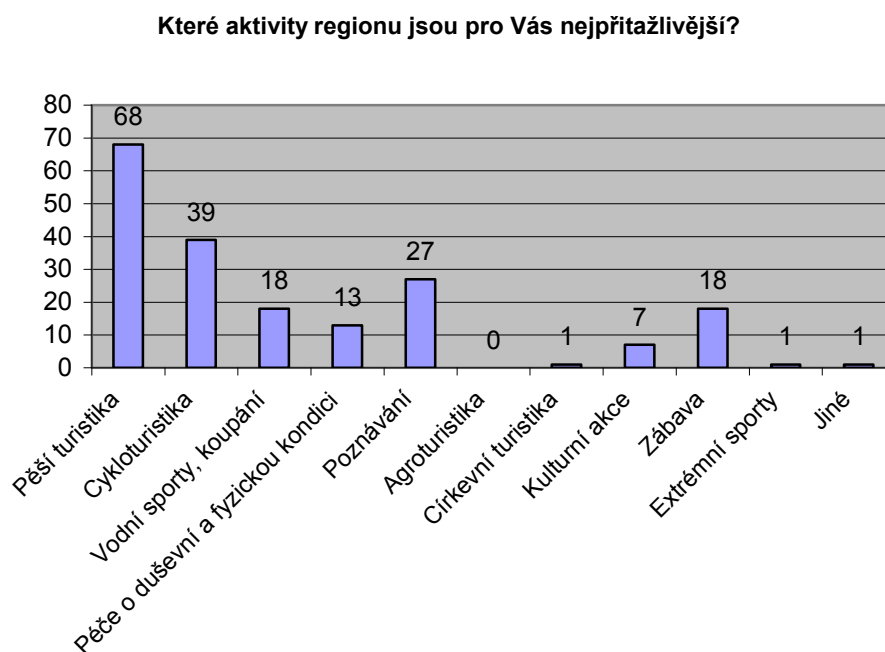

Zdroj: Vlastní šetření

5.3.2. Nejpřitažlivější aktivity regionu

Velice důležitou otázkou byla otázka „Které aktivity regionu jsou pro Vás nejpřitažlivější?“. Výstupem byla četnost zamýšlených či plánovaných aktivit návštěvníka, které během svého pobytu provozoval nebo hodlá provozovat. Odpovědi mohly být nejvýše 3. Vůbec nejpřitažlivější pro návštěvníky byla pěší turistika, kdy počet odpovědí dosáhl 34% (četnost 68), dále pak cykloturistika (20%, četnost 39) a poznávání (14%, četnost 27). Vodní sporty, koupání a zábava dosáhly 9% (četnost 18), četnost ostatních odpovědí byla jen v jednotkách.

Graf 11: Nejpřitažlivější aktivity regionu

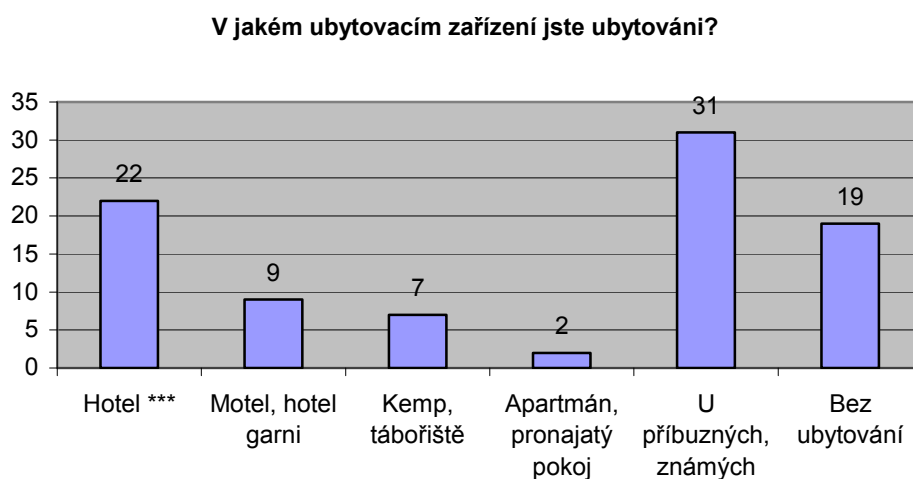

Zdroj: Vlastní šetření

5.3.3. Ubytování a stravování

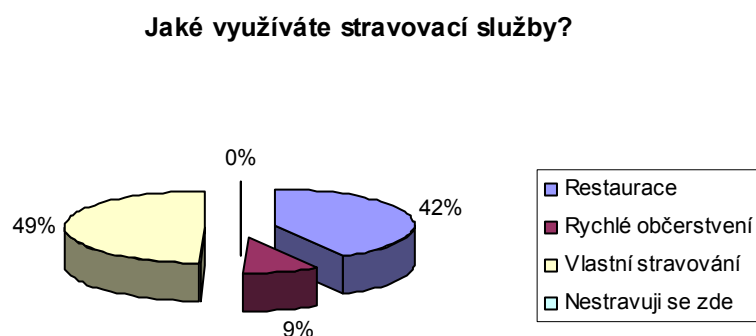
Dotazovaní odpovídali i na druh ubytování a stravování. Téměř polovina (49%) respondentů využívá vlastního stravování a podstatná část stravování v restauracích (42%). Více jak třetina (38%) dotazovaných využívá ubytování u příbuzných a známých a 27% (22 dotazovaných) je ubytováno ve *** hotelu, což koresponduje s četností odpovědí na otázkou finančních výdajů na osobu a den v rozmezí 501-1000 Kč.

Graf 12: Druh ubytování dotazovaných

Zdroj: Vlastní šetření

Graf 13: Stravování dotazovaných

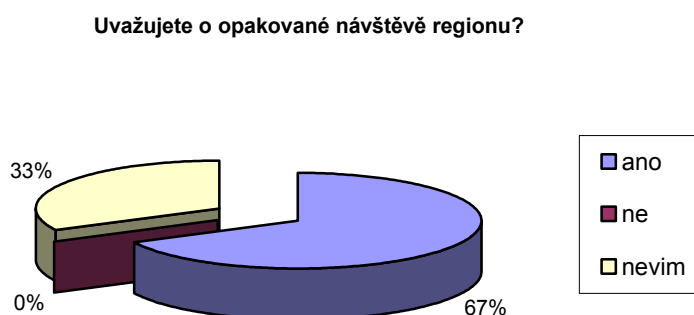

Zdroj: Vlastní šetření

5.3.4. Opakovaná návštěva regionu

Překvapivý a velmi pozitivní výstup měla otázka, zda-li návštěvníci zamýšlejí návrat do navštíveného regionu. Dvě třetiny odpovědí byly ano (67%) a třetina dotazovaných nebyla rozhodnuta. Ani jeden dotazovaný možnost návratu nevyločil. Analýzu délky období, za kterou návštěvníci zamýšlejí návrat, jsem úmyslně vypustil.

Graf 14: Opakovaná návštěva regionu

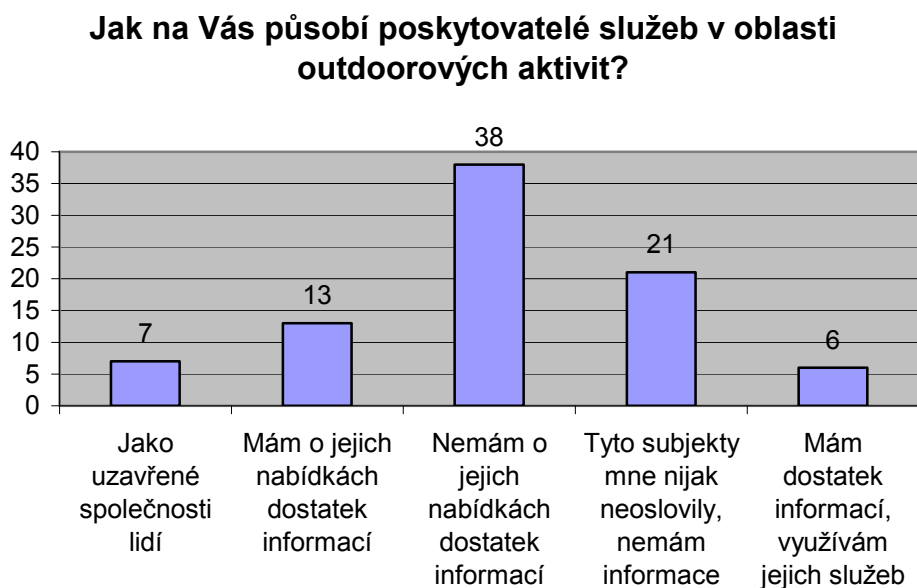
Zdroj: Vlastní šetření

5.3.5. Povědomí o poskytovatelích služeb v oblasti outdoorových aktivit

Otázka byla cílena na potvrzení či vyvrácení jedné ze stanovených hypotéz na začátku výzkumu. Hypotéza zněla: „Subjekty poskytující služby v oblasti outdoorových aktivit působí dojem uzavřených klubů veřejnosti nepřístupných a návštěvníci je využívají pouze příležitostně, nikoliv cíleně.“

Na základě dotazníkového průzkumu byla hypotéza sice vyvrácena (pouhých 7 dotazovaných ji potvrdilo), avšak otázka poukázala na skutečnost, že mnozí návštěvníci – potenciaální zákazníci – nejsou vůbec informováni o nabídkách těchto subjektů. Celkem 38 dotazovaných odpovědělo, že nemá o nabídkách poskytovatelů služeb v oblasti outdoorových aktivit dostatek informací. Dalších 21 uvedlo, že je nijak neoslovily. Pouhých 13 dotazovaných uvedlo opak, 6 jejich služeb využívá pravidelně.

Graf 15: Jak na Vás působí poskytovatelé služeb v oblasti outdoorových aktivit

Zdroj: Vlastní šetření

5.3.6. Souhrn obecných preferencí dotazovaných

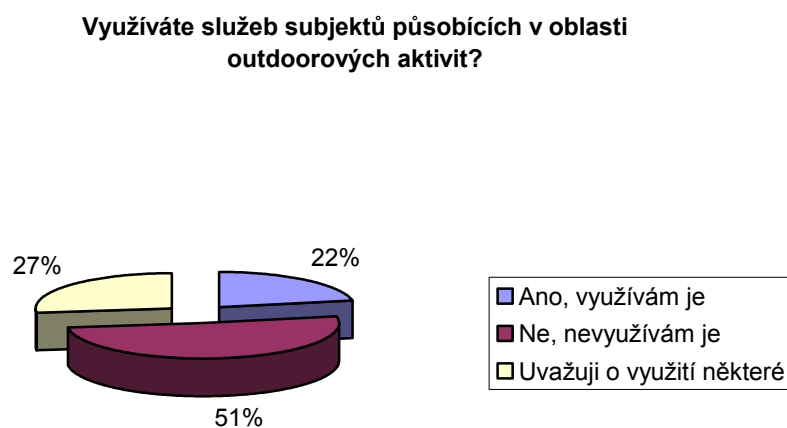
Na základě analýzy zjištěných dat z dotazníků lze konstatovat, že návštěvníci mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy vyhledávají tuto lokalitu především za účelem rekreace, zábavy a poznávání, přičemž zde nejvíce pěstují pěší a cykloturistiku, případně poznávání. Fakt, že polovina dotazovaných se stravuje z vlastních zdrojů může naznačovat jisté mezery nebo nedostatky v oblasti stravovacích zařízení v dané oblasti. Toto však není cílem této práce. Nicméně třetina návštěvníků, kteří nejsou rozhodnuti o opakované návštěvě regionu jest jasnou výzvou pro místní subjekty působící v oblasti cestovního ruchu. Lepší informovanost návštěvníků mikroregionu subjekty poskytujícími služby v oblasti outdoorových aktivit může vést k zvýšení poptávky po těchto službách.

5.4. Preference dotazovaných v oblasti outdoorových aktivit

5.4.1. Metodika hodnocení preferencí v oblasti outdoorových aktivit

Pro přehledné vyhodnocení byly dotazníky roztrženy do třech skupin podle klíčové otázky číslo 16 (viz příloha č.9), ve které dotazovaný uvádí, zda-li využívá služeb subjektů působících v oblasti outdoorových aktivit. Pokud byla vyznačena odpověď B, tj. že služby nevyužívá, byl každý takový dotazník vyřazen z dalšího hodnocení. Těchto dotazníků bylo celkem 51%.

Graf 16: Využíváte služeb subjektů působících v oblasti outdoorových aktivit?

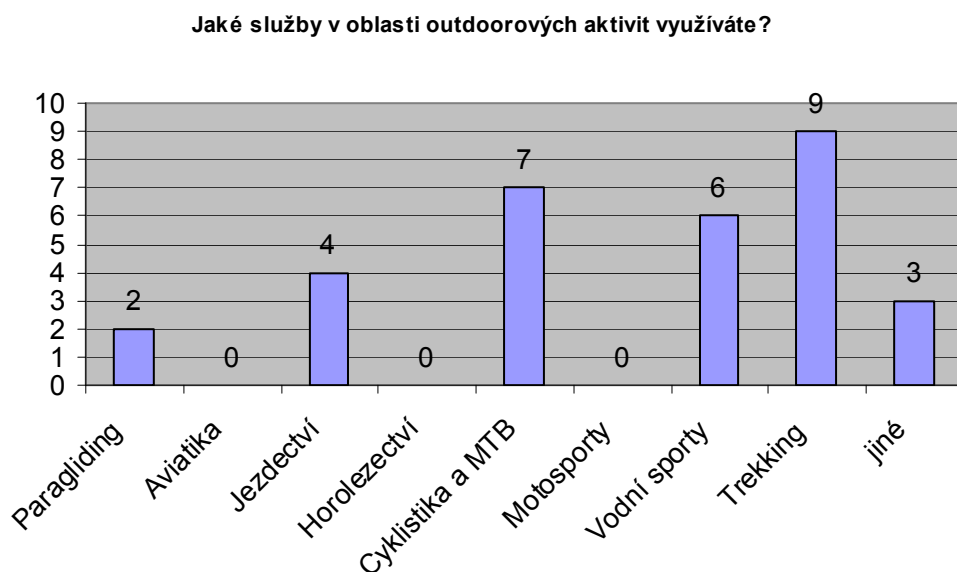

Zdroj: Vlastní šetření

5.4.2. Jaké služby v oblasti outdoorových aktivit využíváte?

Data pro tento graf tvořily dotazníky, kde dotazovaní vyznačili, jaké outdoorové aktivity a s nimi spojené služby v současné době využívají. Tyto dotazníky byly vybrány dle klíčové otázky č. 10 kde byla vyznačena odpověď A – „Ano, využívám služeb subjektů...“ (celkem 18x). Nejvíce dotazovaní uváděli trekking - pěší turistiku (33%), cyklistiku a MTB (25%) a vodní sporty (21%).

Graf 17: Jaké služby v oblasti outdoorových aktivit využíváte?

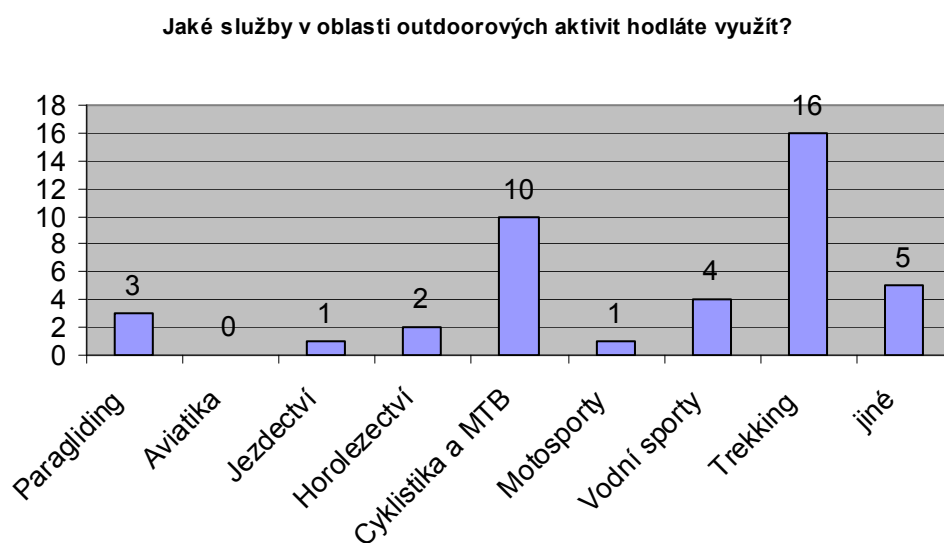

Zdroj: Vlastní šetření

5.4.3. Jaké služby v oblasti outdoorových aktivit hodláte využít?

Oproti předchozí otázce byly zdrojem dat dotazníky s odpovědí C – „Uvažuji o využití některé služby...“ v klíčové otázce č. 10 (celkem 22x). Graf znázorňuje, jaké aktivity by dotazovaní rádi někdy v budoucnu využili. Celkem 43% odpovědí bylo trekking, 27% cyklistika a MTB a 11% vodní sporty. Za povšimnutí stojí i paragliding (8%) a horolezectví (5%).

Graf 18: Jaké služby v oblasti outdoorových aktivit hodláte využít?

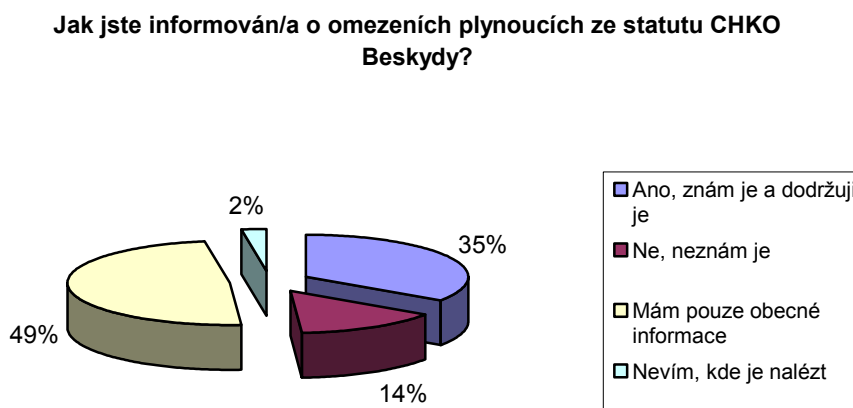
Zdroj: Vlastní šetření

5.4.4. Informovanost o chování v CHKO

Provozování outdoorových aktivit by nemělo být v rozporu se zásadami trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu. Tato otázka je s outdoorovými aktivitami spjata v širším pojetí a byla zodpovězena kompletním vzorkem respondentů, který nebyl selektovaný dle metodiky uvedené na začátku v podkapitole 5.4.1. Zároveň otázka ověřovala hypotézu, že informovanost návštěvníků CHKO o omezeních při provozování outdoorových aktivit je nedostatečná.

Hypotéza byla potvrzena, neboť pouhých 35% respondentů zná omezení plynoucí ze statutu CHKO, tzn. jak se na území CHKO chovat, které činnosti lze a nelze provozovat. Téměř polovina má informace pouze obecné (49%) a ostatní tyto informace buď vůbec nemají (14%) nebo nevědí, kde je nalézt (2%).

Graf 19: Jak jste informován/a o omezeních plynoucích ze statutu CHKO Beskydy?

Zdroj: Vlastní šetření

5.4.5. Souhrn preferencí dotazovaných v oblasti outdoorových aktivit

Po celkovém zhodnocení výstupů z dotazníkového šetření je zřejmé, že více jak polovina návštěvníků mikroregionu nevyužívá a ani v budoucnu nehodlá využít služeb subjektů v oblasti outdoorových aktivit. U ostatních, ať již v současnosti využívajících nebo uvažujících o využití některých služeb subjektů v oblasti outdoorových aktivit převládá zájem o pěší turistiku, cyklistiku a vodní sporty. Povědomí o správném chování v Chráněné krajinné oblasti má necelá třetina dotázaných.

6. Outdoorové aktivity na řešeném území

V této kapitole nastíním současný stav v mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy, opírající se především o vlastní zkušenosti získané terénním výzkumem, znalost oblasti, o řízené rozhovory s aktéry cestovního ruchu v oblasti a o dotazníkové šetření.

První část popisuje jednotlivé nejoblíbenější sportovně – turistické aktivity v mikroregionu a jednu aktivitu specifickou – motosporty, v kontrastu s principy trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu. Druhá část je zaměřena na hromadné sportovně – turistické akce a jejich vliv na okolí.

6.1. *Vybrané outdoorové aktivity*

6.1.1. Pěší turistika

Je nejčastější aktivitou pěstovanou v rámci pobytu návštěvníka v regionu. Předpokladem, který mikroregion Frýdlantsko-Beskydy zcela splňuje, je hustá a ustálená síť značených turistických stezek.

Na základě vlastního pozorování a informací z místních informačních center lze konstatovat, že nejoblíbenějším cílem pěších turistů v regionu je Lysá Hora. Důvodů je celá řada. Je to nejvyšší hora Beskyd, historie Lysé Hory je velice bohatá, je to časté místo konání nejrůznějších sportovně - turistických událostí, které Lysé Hoře přinášejí stále větší popularitu. Na Lysou Horu vede jediná naučná stezka v mikroregionu a v neposlední řadě je to propagace Lysé Hory ze strany subjektů působících v oblasti místního rozvoje cestovního ruchu. Přístupnost vrcholu Lysé Hory je více než vynikající díky 7 turistickým trasám a v letní sezoně (tj. červen – září) i zvláštním autobusem, který jezdí 2x týdně.

Nutno však podotknout, že při návštěvě lokality po některé z nejužívanějších značených turistických tras (červená z Ostravice, žlutá z Malenovic) jsou na první pohled patrné důsledky masového zájmu pěších turistů v podobě rozšiřování půdní eroze v okolí těchto cest (viz příloha č.2). Dotčená místa se nacházejí nejvíce pod vrcholem a v okolí Ivančeny.

Jiné lokality jako je nedaleká hora Smrk, hřeben Ondřejníku, Gruň a česko-slovenské pomezí v okolí Bílé je v porovnání s frekvencí pěších turistů na Lysé Hoře takřka nevyužité.

V rámci trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu v oblasti pěší turistiky by bylo vhodné informovat návštěvníky tak, aby měli povědomí i o alternativních, výše zmiňovaných lokalitách a cíleně je vyhledávali a aby docházelo k jejich rovnoměrnému zatěžování.

6.1.2. Cyklistika a MTB turistika

Cyklistika je sport, zahrnující několik odlišných disciplín (forem) a každá může být v souladu nebo nesouladu s principy trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu a ochrany přírody. V mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy lze pěstovat pestrou paletu forem cyklistiky – rodinnou či rekreační cyklistikou počínaje a free ridem¹ konče.

Rodinná či rekreační cyklistika v řešené oblasti je v současnosti v prudkém rozvoji. Vzhledem k faktu, že tyto cyklostezky jsou většinou vedeny po zpevněných komunikacích místního významu nebo lesních/polních cestách, lze konstatovat, že cyklistika na nich pěstovaná nemá významný dopad na životní prostředí.

Mikroregion má dostatečnou síť cyklotras vedených mimo hlavní komunikace a s množstvím dostupných mapových podkladů.

„Cyklistické trasy dělíme na cyklotrasy a cykloturistické trasy. Cyklotrasy jsou ty, které vedou po silnicích, dobrých místních a účelových komunikacích. Značí se plechovými tabulemi (viz příloha obr. č.9) Cykloturistické trasy jsou ty, které vedou většinou po horších polních či lesních cestách nebo terénem. Jsou vyznačeny pásovými značkami o rozměru 14x14 cm (viz příloha č. 10).“²

V praxi je často toto značení nedostatečné. Z terénního průzkumu oblasti je mi známo, že některé plechové značení je matoucí či v klíčových místech zcela chybí (viz úsek Albinovo

¹ „**MTB turistika**, jako svébytná forma cykloturistiky, je charakterizována potěšením jezdce z pobytu a z pohybu v přírodě, ... z překonávání překážek (sklon, nerovnosti). Je občas kombinována v obtížných úsecích s tlačáním, případně s nesením kola.“

Sportovní MTB cyklistika preferuje při jízdě v terénu výkonové parametry na úkor relaxace. Lze ji dále rozdělit podle disciplín definovaných UCI: cross country XC tj. rychlá jízda v členitém terénu nahoru i dolů, downhill DH tj. sjezd, slalom (1 jezdec, 2 jezdcí dual slalom DS či 4 jezdcí - four cross 4X).“

Převzato z: *MTB turistika a sportovní MTB* [online]. 2003 , 15.2.2003 [cit. 2008-02-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.cemba.cz/mtb.html>>.

² *Klub českých turistů* [online]. 2005-2006 [cit. 2008-02-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.klubturistu.cz/?oid=10193&PHPSESSID=7089eb5ef71b14963d61db400ce32ad8>>

náměstí – Pod Lukšincem pod Lysou Horou) . S pásovým značením v terénu se prakticky nelze setkat. Tyto nedostatky vedou k dezorientaci jedince a vjíždění do nepovolených míst.

MTB, free ride a jiné disciplíny provozované převážně ve volném terénu a po trasách stanovených dle vlastního úsudku jezdce lze jen velice obtížně asimilovat s principy trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu a ochranou přírody. Na druhou stranu je však velice obtížné nabídnout těmto sportovcům alternativní oblasti pro jejich vyžití. Taktéž množství konaných cyklistických závodů ve sjezdech a MTB na území CHKO (Zbuj Cup, Adrenalin Cup, Kopřivnický Drtič aj.) často evokuje pocit, že jízda ve volném terénu není závadná a jezdci jej považují za vhodný trénink na tyto soutěže. Vše je umocňováno, jak z dotazníkového šetření vyplývá, neznalostí zásad chování v CHKO. Často dochází k ohrožování pěších turistů neukázněnými jezdci, kteří užívají turistické stezky.

6.1.3. Hipoturistika

Hipoturistiku lze bezesporu zařadit mezi outdoorové aktivity, které jsou v souladu s trvale udržitelným rozvojem cestovního ruchu a při dodržování určitých podmínek i v souladu s ochranou přírody.

Rozvoj hipoturistiky na území České Republiky je teprve v počátcích, avšak jedná se o velmi progresivní formu turistiky. Zvýšení zájmu o hipoturistiku je patrné nejen z dotazníkového šetření, ale i množstvím farem v nedávné době vzniklých.

V mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy se nachází cca 6 jízdáren zaměřených na hipoturistiku. Lze zde najít i hipostezku Čeladná – Slavič procházející napříč regionem. Stezka je v terénu značena četnými dřevěnými návěstmi, na internetu či v informačních centrech její podrobnější popis bohužel chybí. Farmy, které neleží na této stezce užívají většinou vlastní trasy ve svém bezprostředním okolí.

Rozvětvení stávající hipostezky Čeladná – Slavič a propojení v současnosti fungujících farem by jistě bylo přínosem pro celý mikroregion.

6.1.4. Vodní sporty

Mikroregion Frýdlantsko-Beskydy nabízí pouze omezené možnosti pro provozování vodních sportů. Stojaté vody o větší výměře, které k provozování některých vodních sportů jsou nezbytné, jsou vodní nádrže Šance a Baška. Vodní dílo Šance je zdrojem pitné vody a platí zde přísná hygienická opatření. V okolí přehradní nádrže je vyhlášeno pásmo hygienické ochrany I. stupně a zákaz vstupu. Tudíž toto vodní dílo není vhodné k rekreaci ani vodním sportům.

Oproti tomu je vodní nádrž Baška rekreačním střediskem, které je vhodné ke koupání a nabízí i odpovídající zázemí včetně autokempu. Vzhledem ke své rozloze a charakteru využití není vodní dílo Baška vhodné k provozování motorových plavidel.

Mikroregionem rovněž protéká řeka Ostravice. Její využití k vodním sportům jako je rafting, sjíždění na kanoi a kajaku se odvíjí od stavu vodní hladiny (viz příloha č. 4). Pro některé větší sportovní události je zajištěn dostatečný průtok vodohospodáři z vodního díla Šance.

Vodní turistika není na území mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy prakticky vůbec rozšířena.

6.1.5. Motosporty

Automobilové a motocyklové soutěže jsou na území CHKO zakázány zákonem. Stejně tak je zákonem o ochraně přírody a krajiny zakázán vjezd motorovým vozidlům mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená¹. Ostatní komunikace, kde zákon vjezd výslovně nezakazuje, ale je z hlediska ochrany přírody či jiných zájmů nežádoucí, jsou opatřeny dopravní značkou B1 „Zákaz vjezdu všech vozidel (v obou směrech)“ nebo dopravní značkou B11 „Zákaz vjezdu všech motorových vozidel“². Výjimku ze zákazu musí udělit vláda³.

Jediný subjekt na území mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy, působící v Čeladné a půjčující čtyřkolky (viz příloha č. 6), je pan Ing. Vladimír Baron. Na provoz čtyřkolek má povolení CHKO a Lesů ČR s přísnými podmínkami při vjezdu do CHKO. Jedná se o jednotlivce či

¹ PRCHALOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny a Natura 2000 s komentářem*. Praha : LINDE PRAHA a.s., 2006. 352 s.

² *Sbírka zákonů 2001 : Vyhláška 30/2001 Sb.*. Praha : Tiskárna Ministerstva vnitra, 2001. 600 s

³ PETŘVALSKÝ, J. Zamyšlení nad současným vývojem rekreace, sportu a turistiky v CHKO Beskydy : Sportovně - turistické aktivity. *BESKYDY : Zpravodaj Chráněné krajinné oblasti*. 2008, roč. IV., č. 1, s. 2-3.

skupinu na homologovaných vozidlech pro provoz na pozemních komunikacích. Jeho osobní doprovod eliminuje možnosti vzniku škod neukázněnými jezdci a pro pohyb mimo komunikace a lesní cesty využívá pouze soukromé pozemky po dohodě s majiteli. Jiné motosporty na území CHKO jsou nelegální.

6.2. Významné sportovně-outdoorové události

Tabulka 2: Hromadné sportovně-outdoorové události v mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy (neúplný výčet)

UDÁLOST	LOKALITA KONÁNÍ	OBEČ	TYP AKTIVITY
<i>Mitas Cup Enduro</i>	Frýdlant nad Ostravicí	Frýdlant nad Ostravicí	Enduro
<i>Kunčický Pochod - Po Stopách Partyzánů</i>	Kunčice p. O. a okolí	Kunčice pod Ondřejníkem	Pěší turistika
<i>Adrenalin Cup</i>	Lysá Hora	Ostravice	MTB, běh, paragliding, kanoe
<i>Lysá Cup</i>	Lysá Hora	různé	Běh
<i>Noční výstup na Lysou Horu</i>	Lysá Hora	různé	Pěší turistika
<i>Běh na Lysou Horu</i>	Lysá Hora	Ostravice	Běh do vrchu
<i>Bezručův výplaz</i>	Lysá Hora	různé	Pěší turistika
<i>Zbuj cup</i>	Lysá Hora	Malenovice - U Zbuj	MTB
<i>30. Montérské putování Beskydami</i>	Lysá Hora a okolí	Ostravice	Pěší turistika, cykloturistika
<i>Beskydský Mont Blanc</i>	Lysá Hora, Gruň aj.	různé	Pěší turistika
<i>Kopřivnický Drtič</i>	Lysá Hora, Ondřejník aj.	Kopřivnice	MTB maraton
<i>Na kole okolo Lysé Hory</i>	Okolí Lysé Hory	Malenovice	MTB
<i>Závody v běhu do vrchu</i>	Okolí Ostravice	Ostravice	Běh do vrchu
<i>Raftování na Ostravici</i>	řeka Ostravice	Ostravice	Rafting
<i>Velikonoční Přechod Smrku</i>	Smrk	Ostravice	Pěší turistika

Zdroj: propagační materiály a web

6.2.1. Vliv na životní prostředí

Výše uvedená tabulka č.2 dává zhrnutý přehled o hromadných sportovně-outdoorových událostech v mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy nebo o událostech, které do mikroregionu zasahují.

Jak je z tabulky na první pohled patrné, největší koncentrace hromadných akcí je na Lysé Hoře nebo v jejím bezprostředním okolí. Na druhou stranu lokality jako je Smrk, Ondřejník či rekreační středisko Bílá zůstávají v jejich stínu.

Význam sportovně-outdoorových událostí je nejen v události samotné, ale především ve zviditelnění a dalšího zpopularizování lokality konání. Lze v nich najít i určitý marketingový nástroj k propagaci a zviditelnění lokality konání v očích návštěvníků. Výsledkem je zvýšená návštěvnost místa konání nejen v průběhu akce, ale i po jejím skončení. Koncentrace, ať již aktivních nebo pasivních účastníků sportovně-outdoorových událostí, může vést k nevratným poškozením životního prostředí, pokud budou oblasti nadměrně využívány.

7. Návrhy a opatření

7.1. *Návrhy a opatření dle motivů*

7.1.1. Pěší turistika

- Zmírnění propagace Lysé Hory a vyzdvižení dalších lokalit (Gruň, Bílá, Smrk, Ondřejník) včetně jejich přírodních a kulturních atraktivit
- Vytvoření zázemí a zatraktivnění Ondřejníku – vybudování vycházkového okruhu pro rodiny s dětmi a seniory s interaktivní naučnou stezkou. Okruh by kopíroval současnou vrstevnicovou trasu pro běžecké lyžování a plnil úkol odpočinkové zóny s možností propojení s Beskydským rehabilitačním centrem. Vybudování objektu/kiosku s občerstvením, popřípadě rozhledny s občerstvením a turistickou útulnou
- Využití konání hromadných sportovně-outdoorových událostí jako nástroje k propagaci méně vytižených lokalit. Například recesistické sjezdy na domácích vozítkách na mírnějších svazích kopců Ondřejník, Smrk či v okolí Gruň. Pořádání závodů v běhu do vrchu, orientačního běhu apod. v těchto lokalitách.

7.1.2. Cyklistika

- Doplnění a zkvalitnění plechového značení. Dobudování odpočívadel. Ve spolupráci s Českými Drahami či jinými dalšími subjekty vybudovat síť kvalitních úschoven kol – např. ve stanicích ČD Frýdlant nad Ostravicí, Ostravice, Čeladná, Kunčice pod Ondřejníkem, Baška, Pržno. Propojit tyto místa lokálním informačním a navigačním systémem s místními atraktivitami.
- Doplnění a rozšíření pásového značení v terénu
- Posouzení vhodnosti a bezpečnosti úseků stávajících cyklostezek souběžných s turistickými stezkami. Především na místech známých vyšší koncentrací pěších turistů
- Budování zvláštních cyklostezek pro MTB po méně užívaných lesních cestách jako prevence kolizí vyznavačů MTB cyklistiky a pěších turistů.

- Budování tzv. „singltreků“¹ (viz příloha č. 11) ve spolupráci s cyklistickými oddíly, asociacemi, popř. Lesy ČR. Vybudováním „singltrekových“ cest by destinace mikroregion Frýdlantsko-Beskydy získala výraznou sportovně-turistickou atraktivitu v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu
- Vybudování bike-parku při některém ze zimních lyžařských středisek

7.1.3. Golf

- Navázat na marketingovou kampaň Českých Drah a využít vlakového spojení SC Pendolino na trase Praha – Ostrava jako alternativní dopravu pro hráče golfu

7.1.4. Hipoturistika

- Navázání jednotlivých jízdáren na hipostezku Čeladná – Slavič, rozvětvení hipostezky

7.1.5. Ostatní návrhy

- Využití zimních rekreačních středisek (Bílá, Malenovice) i pro letní sezonu – vybudování např. lanového centra, cvičné horolezecké stěny, zorbovací dráhy a zorbing centra, bike-parku, půjčovny terénních koloběžek apod.

7.2. *Opatření v rámci území CHKO*

- Klást větší důraz na prezentaci způsobů chování na území CHKO – posílení současné sítě informačních tabulí v terénu, lepší distribuce materiálů za pomoci informačních center
- Zvýšit dohled nad dodržováním pravidel pohybu v Chráněné krajinné oblasti Beskydy strážci CHKO v terénu, především na místech zvýšené koncentrace návštěvníků

¹ Viz: <http://cemba.cz/singltreky/>

8. Závěr

V současnosti se žádná literatura uceleně nezabývá problematikou outdoorových aktivit jako motivu účasti na cestovním ruchu. Dokonce ani neexistuje ustálená definice pojmu „outdoorové aktivity“. V mé práci jsem se pokusil nalézt souvislosti mezi motivy účastníků cestovního ruchu, sportem a přírodními atraktivitami cílové destinace.

Hlavním cílem práce byla analýza možností vyžití návštěvníků na území mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy, v oblasti letních outdoorových aktivit. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že výraznou skupinu tvořili mladí lidé, kteří region již opakovaně navštívili s motivem rekreace, poznávání a zábavy. Nejčastěji uvedené outdoorové aktivity byly pěší turistika, cyklistika a vodní sporty. Jiné aktivity byly zmiňovány velice zřídka, neboť subjekty poskytující služby v oblasti outdoorových aktivit na území mikroregionu dotazované nijak neoslovily nebo zcela chybí. Na dotazníkové šetření navázal terénní výzkum.

Terénním výzkumem bylo zjištěno, že mikroregion Frýdlantsko-Beskydy má velký a jen z části využitý potenciál v podobě přírodních atraktivit vhodný pro provoz outdoorových aktivit. Na území mikroregionu jsou patrné výrazné rozdíly v koncentraci návštěvníků v určitých lokalitách a naopak jiné lokality se jeví jako nevyužité. Byly stanoveny návrhy, jak tento nevyužitý potenciál přizpůsobit, zatraktivnit a rozvinout. Především jde o adaptaci zimních rekreačních středisek pro alternativní letní využití v podobě areálů nabízejících různé adrenalinové a dobrodružné atrakce. Dále se jedná o zatraktivnění masívu Ondřejníku pro méně zdatné a nenáročné pěší turisty a vytvoření tzv. odpočinkové zóny.

Byly navrženy některé dílčí kroky vedoucí ke zdokonalení stezek a zázemí pro cyklisty. Zároveň upozorňuji na problematiku spojenou s MTB cyklistikou a na nevhodnost souběžných cyklostezek se stezkami pro pěší v okolí Lysé Hory.

Analyzoval jsem hromadné sportovní – outdoorové události konané na území mikroregionu, zhodnotil jejich vliv na okolí a navrhl využití těchto událostí jako možného nástroje propagace méně vytižených lokalit. Tyto kroky by měly napomoci rovnoměrnějšímu rozprostření návštěvníků v mikroregionu a jejich větší spokojenosti.

Mikroregion Frýdlantsko-Beskydy je sdružení dynamicky se rozvíjejících obcí, kde by aplikace navržených opatření neměla být výrazným zatížením. Přispěla by k dalšímu zatraktivnění a rozvoji mikroregionu v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu.

9. Summary

Nowadays, no literature deals with outdoor activities as a theme of participation on tourism. Actually, there is no definition of „outdoor activities“. I have tried to find a connection among tourists' themes, sport and nature interests at tourist district microregion Frýdlantsko-Beskydy.

The main point of this assignment was an analysis of possibilities of visitors' enjoyment in microregion Frýdlantsko-Beskydy in outdoor summer activities sphere. From the checklist survey emerged, that young people are the most significant group of visitors. They have visited this tourist district for several times, with the themes of recreation, cognition and entertainment.

The most popular outdoor activities are hiking, cycling and watersports. The others activities occasionally were mentioned due to the lack of information about them or the subjects providing these outdoor activities are missing.

The next step was the field research. The result of the field research was that tourist district Frýdlantsko-Beskydy has a huge, but just partly used tourism potential in natural conditions appropriate for outdoor activities.

There are evident differences remarkable in concentration of tourists among the locations in this region.

I set some suggestions, how to use and develop this tourist potential. One of the possible way is to adapt winter resorts for alternative summer use for example as a summer adventurous centers.

The other suggestion is to improve the Ondřejník massif as a recreational and relax zone.

After the analysis of mass sport events, it was suggested to use those events as an instrument for promotion less visited places and equally spread out visitors interests in tourist district Frýdlantsko-Beskydy.

All of these facts can help for further attraction and development of region in accordance with principles of sustainable development of tourism.

10. Literární přehled

1. ČERTÍK, M., et al. Cestovní ruch : Vývoj, organizace a řízení. 1. vyd. Praha : OFF, s.r.o., 2001. 352 s. ISBN 80-238-6275-8.
2. DAVID, P., SOUKUP, V. Beskydy - východ. 1. vyd. [s.l.] : Soukup a David, 1999. 120 s. ISBN 80-86050-47-5.
3. DAVID, P., SOUKUP, V. Beskydy - západ. 1. vyd. [s.l.] : Soukup a David, 1998. 160 s. ISBN 80-86050-19-X.
4. DAVID, P., SOUKUP, V. Beskydy a Ostravsko. 1. vyd. [s.l.] : Soukup a David, 2001. 48 s.
5. FORET, M, FORETOVÁ, V. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2001. 180 s. ISBN 80-247-0207-X.
6. HESKOVÁ, M., et al. Cestovní ruch : pro vyšší odborné a vysoké školy. 1. vyd. Praha : Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.
7. HLADKÁ, J. Technika cestovního ruchu. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 1997. 168 s. ISBN 80-7169-476-2.
8. HOLEČEK, M., MARIOT, P., STŘÍDA, M. Zeměpis cestovního ruchu. 2. vyd. Praha : Nakladatelství České geografické společnosti, 2005. 132 s.
9. HORNER, S., SWARBROOKE, J. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času : Aplikovaný marketing služeb. Praha : Grada Publishing a.s., 2003. 488 s.
10. HRALA, V. Geografie cestovního ruchu. 4. upr. vyd. Praha : IDEA SERVIS, 2002. 173 s. ISBN 80-85970-36-8.
11. INDROVÁ, J., et al. Cestovní ruch I. 1. vyd. Praha : Septim Tisk Příbram, 2004. 114 s.
12. MIKOŠKA, J. Outdoorové sporty. 1. vyd. Brno : Computer Press, 2006. 116 s.
13. NĚMČANSKÝ, M. Odvětví cestovního ruchu. 1. vyd. Karviná : Slezská univerzita v Opavě, 1999. 265 s. ISBN 80-7248-034-0.
14. ORIEŠKA, J. Technika služeb cestovního ruchu. 4. upr. vyd. Praha : Idea Servis, 1996. 140 s. ISBN 80-85970-11-2.

15. PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Cestovní ruch : Výkladový slovník. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002. 432 s.
16. PETŘVALSKÝ, J. Beskydy : Turistický průvodce. 1. vyd. [s.l.] : Freytag & Berndt, 2001. 136 s. ISBN 80-7316-005-6.
17. PRCHALOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny a natura 2000 s komentářem*. Praha : LINDE PRAHA a.s., 2006. 352 s.
18. RYGLOVÁ, K. Cestovní ruch : Učební texty pro studenty BA (Hons) in Business Management a studenty PEF MZLU v Brně. 1. vyd. Brno : Brno International Business School, 2003. 67 s. ISBN 80-86575-92-6.
19. TUREK, J. Outdoorový průvodce - Beskydy a Javorníky. 1. vyd. [s.l.] : Grada, 2007. 120 s. Sport.

Odborné časopisy:

1. COT Business, 09/2007

Internetové stránky:

1. <http://www.beskydy.cz/>
2. <http://www.beskydy-info.cz/>
3. <http://www.beskydy-obce.cz/>
4. <http://www.beskydy-valassko.cz/>
5. <http://www.cemba.cz/>
6. <http://www.czechtourism.cz/>
7. <http://www.czso.cz/>
8. <http://www.lysahora.cz/>
9. <http://www.pobeskydi.cz/>
10. <http://www.risy.cz/>
11. <http://www.tourisms.cz/>
12. <http://www.visitczechia.cz/>

11. Seznam příloh

Příloha č.1 – vzor dotazníku

Příloha č.2 - Stezka pro pěší (ukázka eroze)

Příloha č.3 - Pěší turisté

Příloha č.4 - Kajaky na Ostravici

Příloha č.5 - Golf na Čeladné

Příloha č.6 - Čtyřkolky

Příloha č.7 - Rekreační středisko Sluníčko

Příloha č.8 - Folklórní tradice

Příloha č.9 - Značení cyklotrasy (tabulka)

Příloha č.10 - Značení cykloturistické trasy (pásové)

Příloha č.11 – „Singltrek“

Dotazník - Analýza služeb cestovního ruchu

Úvod:

Dobrý den, jmenuji se Michal Dubina a jsem studentem Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích. V rámci terénního výzkumu nezbytného pro vypracování bakalářské práce Vás chci požádat o vyplnění následujícího dotazníku. Téma mé BP je „Outdoorové aktivity v Beskydech a jejich vliv na rozvoj CR“. Doufám, že tyto poznatky přispějí ke zlepšení úrovně služeb CR a k Vaší větší spokojenosti při další návštěvě této oblasti. Informace budou využity výhradně pro účely vypracování BP.

1) Pohlaví

- a) žena
- b) muž

2) Věk

- a) do 25 let
- b) 26-34 let
- c) 35_49 let
- d) 50-59 let
- e) 60 a více

3) Vzdělání

- a) základní
- b) vyučen v oboru
- c) střední s maturitou (vč. VOŠ)
- d) vysokoškolské

4) Jaké jsou Vaše náklady na pobyt v regionu za osobu na den?

- a) do 300Kč (do 10 Euro)
- b) 301 – 500 Kč(do 15 Euro)
- c) 501 – 1000Kč (do 30 Euro)
- d) 1000 – 5000 Kč (150 Euro)
- e) nad 5000 Kč (nad 150 Euro)

5) Z jakého regionu přijíždíte?

- a) do 50km
- b) do 100km
- c) do 150km
- d) nad 150km

6) S kým jste sem přicestoval?

- a) sám
- b) s partnerem
- c) s rodinou, dětmi
- d) v organizované skupině

7) Jak dlouhý plánujete pobyt v tomto regionu?

- a) bez noclehu
- b) do 2 přenocování
- c) do 7 přenocování
- d) delší než 7 přenocování

8) Kolikrát jste navštívili již toto místo?

- a) jsem tu poprvé
- b) 1-3 krát
- c) více jak 3 krát

9) Jak jste se o této lokalitě dozvěděl? (informační zdroje) – max. tři odpovědi

- a) turistická informační centra
- b) CK, CA
- c) masmédia
- d) propagační materiály
- e) internet
- f) informace od pracovníků ve službách
- g) informace od příbuzných a známých
- h) jiné

10) Jaký je účel Vaší cesty?

- a) poznávací
- b) rekreace
- c) léčení
- d) kongresový cestovní ruch (stimulační)
- e) práce
- f) jiné (náhodně, ...)
- g) zábava
- h) nákupy
- i) tranzit

11) Které atraktivity regionu jsou pro Vás nejpřitažlivější? (max. 3)

- a) pěší turistika
- b) cykloturistika
- c) vodní sporty, koupání
- d) péče o duševní i fyzickou kondici
- e) poznávání
- f) agroturistika
- g) církevní turistika
- h) kulturní akce
- i) zábava
- j) extrémní sporty
- k) jiné – vypsát

12) V jakém ubytovacím zařízení jste ubytován?

- a) hotel ***
- b) motel, hotel garni
- c) kemp, tábořiště
- d) apartmán, pronajatý pokoj

- e) u příbuzných, známých
- f) bez ubytování

13) Kde využíváte stravovací služby,

- a) restaurace
- b) rychlé občerstvení
- c) vlastní stravování
- d) nestravuji se zde

14) Uvažujete o opakované návštěvě? Pokud ano, v jakém časovém horizontu? (měsíc, půl roku...)

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

15) Jak na Vás působí poskytovatelé služeb v oblasti outdoorových aktivit?

- a) působí na mne jako uzavřené společnosti lidí
- b) mám o jejich nabídkách dostatek informací
- c) nemám o jejich nabídkách dostatek informací
- d) tyto subjekty mne nijak neoslovily, nemám o nich žádné informace
- e) mám o nich dostatek informací, pravidelně využívám jejich služeb

16) Využíváte služeb subjektů působících v oblasti outdoorových aktivit? Např. půjčovny sport. potřeb, aerokluby, jízdárny, lanová centra, čtyřkolky aj.)

- a) ano, využívám je
- b) ne, nevyžívám je
- c) uvažuji o využití některé služby těchto subjektů

17) Jaké služby v oblasti outdoorových aktivit využíváte/hodláte využít?

- a) paragliding
- b) motorové a bezmotorové létání
- c) jezdeckví
- d) horolezectví
- e) cyklistika a MTB
- f) motosporty (enduro, čtyřkolky....)
- g) vodní sporty
- h) trekking (pěší turistika)
- i) jiné (napište).....

18) Jak jste informován o omezeních plynoucí ze statutu Chráněné Krajinné Oblasti Beskydy?

- a) ano, znám je a dodržuji je
- b) ne, neznám je
- c) mám pouze obecné informace
- d) nevím, kde je nalézt

Děkuji za spolupráci a přeji příjemný zbytek dne.

Příloha č. 2 – Stezka pro pěší (eroze)

Zdroj: Vlastní foto

Příloha č. 3 – Pěší turisté

Zdroj: Ing. Vladimír Baron

Příloha č. 4 – Kajaky na Ostravici

Zdroj: Ing. Vladimír Baron

Příloha č. 5 – Golf na Čeladné

Zdroj: Ing. Vladimír Baron

Příloha č. 6 – Čtyřkolky

Zdroj: Ing. Vladimír Baron

Příloha č. 7 – Rekreační středisko Sluníčko

Zdroj: Ing. Vladimír Baron

Příloha č. 8 – Folklórní tradice

Zdroj: Ing. Vladimír Baron

Příloha č. 9 – Značení cyklotrasy (tabulka)

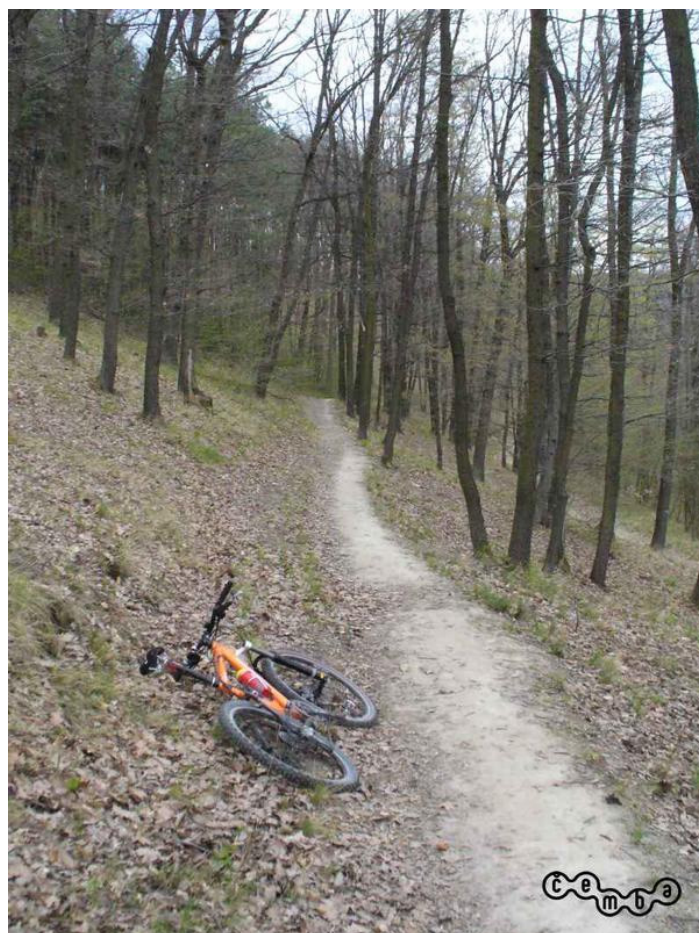
Zdroj: www.kct.cz

Příloha č. 10 – Značení cykloturistické trasy (pásové)

Zdroj: www.kct.cz

Příloha č. 11 – „Singltrek“

Zdroj: www.cemba.cz